

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Jaarverslag 2011

Inspectie Verkeer en Waterstaat en VROM-Inspectie

voorwoord

Voor de inspectie is het belangrijk om steeds expliciter te sturen op risicoselectie. Zo is er bij het wegvervoer gekozen om de toenemende fraude met de digitale tachograaf prioriteit te geven. Daardoor is het aantal inspecties in dat domein enigszins achtergebleven op de planning, een fraude-inspectie kost immers meer tijd. De risico's van te lang rijden en te weinig rusten zijn evenwel groot. De aandachtverschuiving was daarom noodzakelijk.

Het explicieter sturen op risicoselectie heeft zich ook vertaald in het beleid om goedpresterende ondertoezichtstaanden onder de werking van een handhavingconvenant te brengen. Daarmee geven wij invulling aan het principe 'vertrouwen tenzij' en de politieke wens om de 'inspectievakantie' in te voeren. Deze bedrijven krijgen dan minder toezichtlast en zijn voor de samenleving herkenbaar als goede bedrijven. De voorbereidingen zijn intensief, zowel voor het bedrijf als voor de toezichthouder.

Het jaar 2011 kende ook ernstige gebeurtenissen: een schelpenvisser verongelukte voor de kust van Frankrijk waarbij de gehele bemanning omkwam (3 personen), de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk en de kernramp in Fukushima. De nasleep van de twee laatste heeft voor de inspectie extra werk opgeleverd. Maar wat misschien wel belangrijker is: daardoor is het besef bij de ondertoezichtstaanden en de inspecties om permanent aan het veiligheidsbewustzijn te werken en ieders rol daarin, weer eens nadrukkelijk aangescherpt. Veiligheid is een groot goed en hoewel risico's onvermijdelijk soms werkelijkheid worden, moet de samenleving er op kunnen rekenen dat de bedrijven en de inspecties er alles aan doen om rampen, ongevallen en incidenten te voorkomen.

Onze medewerkers hebben het afgelopen jaar onder toenemende druk gestaan. De samenvoeging van de twee inspecties en de onzekerheid over wat dat kan betekenen, het aanwijzen van herplaatsingskandidaten en het zien vertrekken van collega's ten gevolge van de taakstelling, gaven onrust. Onze mensen willen het graag goed doen, willen vakman zijn. Het siert hen dat zij, ondanks alles, hun werk bleven doen en vaak zelfs méér. Wij zijn daar trots op.

De VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat zijn per 1 januari 2012 opgegaan in de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Dat is best even wennen, maar ik ben er van overtuigd dat onze mensen ook deze naam bekendheid gaan geven als een inspectie die gezaghebbend zal zijn. Hun vakmanschap staat daar borg voor.

Jenny Thunnissen
De inspecteur-generaal Leefomgeving en Transport

convenanten

Het ingezette beleid om goed presterende bedrijven door middel van een handhavingconvenant meer eigen verantwoordelijkheid te geven, heeft geleid tot de volgende convenanten (stand per 1 maart 2012).

rail- en wegvervoer	aantal voertuigen binnen het convenant
Van der Wal Holding B.V.	166
Jan de Rijk B.V.	564
DeVry International B.V.	1
Den Hartogh Logistics	215
Hoogvliet Super B.V.	20
Moonen Packaging B.V.	1
Coca-Cola Enterprises B.V.	8
C.G. Holthausen B.V.	8
Jumbo Supermarkten	35
Rotra (Rotrexma Holding B.V.)	82
BASF Polyurethanes B.V.	afzender gevaarlijke stoffen
Suikerunie	ketenconvenant overbelading
V&D B.V.	27
Schenk Papendrecht B.V.	316
Doelen Coach Services B.V.	23
Munckhof Reizen B.V.	38
Snelle Vliet Touringcars B.V.	51
D. Hellingman en Zoon B.V.	49
Peereboom Touringcars	29
Kupers BV Touringcars	39
Van Driel Cars B.V.	480
RAV AGZ Medical Assistance International	15
Taxicentrale Nijverdal hodn Taxi Brinker	21
scheepvaart	aantal schepen binnen het convenant
Danser Containerline	4
Mercurior Container Transport Lucassen	4
Verenigde Tankrederij B.V.	18
Wijgula B.V.	28
Interstream Barging B.V.	24
Naast de Inspectie Verkeer en Waterstaat zijn ook de havenmeester van Amsterdam en Rotterdam en Rijkswaterstaat mede ondertekenaar.	
Spliethoff	67
MFG/Marin Ship Management	26
luchtvaart	
CHC helicopters Netherlands B.V.	betreft operatie en techniek
NLR	betreft 2 testvliegtuigen
Belgraver	betreft inrichting
FSC	betreft stimulators
Shell Aircraft International	6 vliegtuigen

1. bouwen aan kwaliteit

Centraal stonden in 2011, constructieve veiligheid, brandveiligheid van particuliere justitiële inrichtingen en zorginstellingen, kwaliteit van energielabels van woningen, energiebesparing en kwaliteit binnenmilieu.

constructieve veiligheid

Uit eerder onderzoek van de VROM-Inspectie is gebleken dat de controles en het onderhoud van bruggen en viaducten onvoldoende waren geborgd. Daarom heeft zij in 2011 de 'Handreiking constructieve veiligheid van bestaande bruggen en viaducten' opgesteld en onder de aandacht gebracht van gemeenten, provincies, Rijkswaterstaat (RWS) en andere instanties die betrokken zijn bij onderhoud en beheer.

Daarnaast heeft de inspectie onderzoek laten verrichten naar de veiligheid van VZA-constructies (betonnen vloeren waarin voorspanning zonder aanhechting is toegepast). De resultaten zijn verwerkt in een handreiking voor beheerders en eigenaren, die in 2011 beschikbaar is gesteld.

brandveiligheid

De themaonderzoeken op het gebied van brandveiligheid richten zich op gebouwen voor grotere groepen mensen die minder zelfredzaam zijn. In 2010/2011 heeft de inspectie zorginstellingen, justitiële inrichtingen, schouwburgen, bioscopen en kinderdagverblijven onderzocht. Het blijkt dat de brandveiligheid in zorginstellingen nog tekortschiet. Bij 30 procent van de zorginrichtingen was de bouwkundige brandveiligheid zo slecht dat direct ingrijpen door de gemeenten noodzakelijk was. Het onderzoek is op 23 december aan de Tweede Kamer aangeboden.

Ook de brandveiligheid in kinderdagverblijven is voor verbetering vatbaar. De in de onderzochte justitiële inrichtingen ten opzichte van de vorige meting substantieel verbeterd. Het onderzoek naar de brandveiligheid van justitiële inrichtingen is op 30 juni 2011 aangeboden aan de Tweede Kamer. De brandveiligheid van de onderzochte schouwburgen en bioscopen is voldoende.

binnenmilieu en energiebesparing

De VROM-Inspectie heeft onderzoek gedaan naar de kwaliteit van energielabels van woningen. Ten opzichte van eerdere onderzoeken is de kwaliteit verbeterd. Bij ruim 10% van de onderzochte woningen wijkt de feitelijke energie-index fors af van de index op het label.

Daarnaast heeft de VROM-Inspectie honderd metingen uitgevoerd in nieuw gebouwde woningen, scholen en kinderdagverblijven om de naleving van de regels op het gebied van ventilatie te bepalen en de naleving door opdrachtgevers en eigenaren te bevorderen. In de helft van de onderzochte gevallen voldeed de capaciteit van het ventilatiesysteem niet aan de wettelijke eisen.

2. straling en nucleaire installaties

de Fukushima-ramp

Vanaf het begin op 11 maart van de kernramp in Fukushima heeft de Kernfysische Dienst (KFD) ten behoeve van de crisismanagementorganisatie de gebeurtenissen in en om de kernreactoren op de voet gevolgd en de consequenties daarvan voor Nederland en Japan beoordeeld. Inhoudelijke bijdragen zijn geleverd aan de adviezen van de Ambassade in Japan ten behoeve Nederlanders in Japan. De KFD heeft in de periode april - juni 38 besmettingscontroles gedaan op transporten uit Japan. Europees is besloten om alle kerncentrales in de EU-landen aan een stresstest te onderwerpen. De KFD heeft de stresstest van de Kerncentrale Borssele beoordeeld en de minister van EL&I heeft het nationale rapport aan de Europese Commissie (EC) aangeboden. De internationale beoordeling gebeurt in 2012. In de follow-up van de ramp heeft de KFD bijdragen geleverd aan het zelfonderzoek door de kerncentrale Borssele en aan onderzoek naar de stralingsbesmetting van vliegtuig- en scheepstransporten uit Japan. Ook heeft de directeur KFD deelgenomen aan een technische expertbriefing van de Tweede Kamer.

verscherping handhavingrol

De Kernfysische Dienst houdt, onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, op onafhankelijke wijze toezicht op de Kernenergiewet. DE KFD richt zich meer op de kerntaken. Procedures en processen zijn hierop aangepast, waarbij de handhavingrol van de KFD is verscherpt.

handhaving

Naast de gebruikelijke handhavingbrieven voortkomend uit de stralingsinspecties (totaal ± 85) zijn er twee handhavingacties ingezet bij nucleaire installaties. Eén heeft betrekking op tekortkomingen van het rapport van een tienjaarlijkse veiligheidsevaluatie. Het gaat om een voornemen last onder dwangsom om binnen zes maanden een goede evaluatie in te dienen. De tweede heeft betrekking op beveiliging. Ook hierbij gaat het om een voornemen last onder dwangsom.

kennispositie

Een goede kennispositie is essentieel voor het werk van de KFD. Zoals bij veel andere nucleaire toezichthouders wereldwijd is die gebaseerd op zo'n twintig specialistische vakdisciplines. Om de kennis op het gewenste hoge niveau te houden, werkt de KFD onder meer nauw samen met het Internationaal Atoomenergie Agentschap (IAEA) van de Verenigde Naties te Wenen en nemen KFD-ers deel aan internationale kenniskringen.

nucleaire installaties

De KFD heeft 45 inspecties verricht en gerapporteerd. Er zijn twee IAEA-missies uitgevoerd. Eén gericht op de veiligheid van de Hoge Flux Reactor in Petten en één gericht op de beoordeling van de risico's van de kerncentrale in Borssele. Daarnaast is de voorbereiding afgerond van een missie gericht op de beveiliging van de nucleaire installaties.

Naast het uitvoeren van inspecties beoordeelt de KFD ook plannen over systemen, structuren, procedures, en andere voorstellen tot verbetering van de veiligheid en beveiliging van nucleaire installaties. Dit zijn vaak diepgaande, technisch ingewikkelde activiteiten. Hierbij maakt de KFD vaak gebruik van gespecialiseerde technische bedrijven, zoals het Gesellschaft für Anlagen- und Reaktorsicherheit. In 2011 zijn circa dertig beoordelingen uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld verschillende beoordelingen over de levensduurverlenging van de kerncentrale Borssele en een beoordeling over een structurele aanpak van de gewapende bijstand voor alle nucleaire installaties (door de Dienst Speciale Interventies van de KLPD).

Verder hebben KFD-ers technisch/inhoudelijke bijdragen geleverd aan de vergunningverlening voor onder meer nieuwe kernreactoren en brandstofdiversificatie bij de kerncentrale Borssele.

nucleaire incidenten en voorbereiding op ongevallen

In november 2011 is de KFD-storingsrapportage 2010 door de minister van EL&I aan de Tweede Kamer aangeboden. Daarin is gemeld dat in 2010 twintig meldingsplichtige storingen hebben plaatsvonden. Negen storingen vonden plaats in de kernenergiecentrale Borssele en elf in de overige nucleaire installaties. Drie storingen waren qua nucleaire veiligheid van zodanig belang, dat zij zijn ingeschaald op INES 1. Dit is het laagste niveau van de International Nuclear and Radiological Event Scale (INES). De kernrampen bij Tsjernobyl en Fukushima zijn ingeschaald op de hoogste schaal INES 7. De overige gebeurtenissen zijn op INES 0 ingeschaald. Uit het rapport blijkt dat het aantal ongewone gebeurtenissen in 2010 bij geen van de Nederlandse nucleaire installaties sterk afwijkt van andere jaren. In 2011 zijn twaalf storingen gemeld. Hoewel meldingsplichtig, is de nucleaire veiligheid niet in het geding geweest. De inspecteurs hebben alle storingen aan een snel onderzoek onderworpen. De bedrijven hebben vervolgens de storingen onderzocht om herhaling te voorkomen. Vrijwel alle storingen hebben van de KFD vanwege de geringe veiligheidsrelevantie inschaling INES 0 gekregen. Een tweetal kan na onderzoek wellicht nog op INES 1 worden ingeschaald. In 2011 heeft de KFD als technische “denktank” deelgenomen aan de Nationale Stafoefening Indian Summer en acht “denktank”-oefeningen met de nucleaire bedrijven gedaan.

straling

In 2011 heeft de KFD 613 meldingen van onbeheerd aangetroffen bronnen van ioniserende (radioactieve) straling, meldingen van incidenten door vergunninghouders en verzoeken tot ondersteuning van derden in behandeling genomen. Het betrof 413 aangiften door schrootbedrijven, 93 verzoeken om ondersteuning door de Douane en 107 overige aangiften, meldingen etc. Het aantal aangiften van schrootbedrijven in 2011 was aanzienlijk minder dan in voorgaande jaren. Dit komt omdat één van de twee grote schrootbedrijven (KMR Stainless B.V. te Dordrecht) sinds eind juni 2011 een nieuwe vergunning heeft, waardoor het bedrijf schroot met een verhoogd stralingsniveau zonder afzonderlijke melding aan de overheid mag verwerken. Verder heeft de KFD in 2011 104 signalen afgehandeld uit eerdere jaren (langlopende signalen). Naast het reageren op signalen heeft de KFD 72 proactieve inspecties afgehandeld in 2011. Samen met de Arbeidsinspectie heeft de KFD negen inspecties uitgevoerd bij de academische ziekenhuizen. Daarbij zijn diverse overtredingen vastgesteld. Bij vergunninghouders zijn zestien inspecties op naleving van de kernenergiewet uitgevoerd op basis van informatie in hun jaarverslagen. Hierbij zijn meerdere overtredingen vastgesteld. Daarnaast zijn inspecties uitgevoerd binnen branches, waaronder schrootbedrijven. In september 2011 vond bij COVRA (Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval) een inspectie plaats van een transport. Aanleiding was dat de verpakkingen in de foute richting op de trein waren geladen waardoor de lading niet op de gebruikelijke wijze kon worden gelost. De oorzaak was een menselijke fout in Frankrijk. De kans op herhaling wordt als klein beoordeeld.

3. milieugevaarlijke stoffen

milieugevaarlijke stoffen

Er is in 2011 voorrang gegeven aan handhaving van de Europese Verordening voor registratie evaluatie en autorisatie van stoffen (REACH), aan asbest, genetisch gemodificeerde organismen (GGO's), biociden, (bio)brandstoffen en stoffen die de ozonlaag aantasten. In totaal zijn op het terrein van milieugevaarlijke stoffen in 2011 1900 controles uitgevoerd.

gevaarlijke chemische stoffen (REACH)

Voor REACH vervult de VROM-Inspectie voor toezicht en handhaving een coördinerende rol op rijksniveau. Dit omvangrijke project kent een meerjarenplanning en een intensieve samenwerking met de Arbeidsinspectie (AI), de nieuwe Voedsel- en Warenautoriteit (nVWA) en het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). De VROM-Inspectie richt zich op de producenten, de importeurs en de handelaren van stoffen en preparaten voor professioneel gebruik.

In 2011 heeft de inspectie 155 controles naar de naleving van de REACH-verordening uitgevoerd. Bij 25 controles ging het om specifiek onderzoek naar zogeheten tussenstoffen. 30% voldeed niet volledig aan de vereisten. De bedrijven waar het omging zijn hierover bestuursrechtelijk aangeschreven en zullen in 2012 opnieuw worden gecontroleerd.

In samenwerking met de douane heeft de inspectie gecontroleerd op verboden stoffen. In achttien gevallen is bestuursrechtelijk opgetreden en/of zijn producten uit de markt gehaald die een te hoog gehalte aan bijvoorbeeld cadmium, polycyclische aromatische koolwaterstoffen of asbest bevatten. Met een Europese marktleider op het gebied van additieven voor de kunststofindustrie heeft de inspectie afspraken gemaakt om het gebruik van loodchromaat (gele kleurstof in veel kunststoffen) tegen te gaan.

Wat betreft de zogeheten persistente organische verontreinigende stoffen heeft de inspectie in 2011 tijdens 26 controles specifiek aandacht besteed aan de opslag van PFOS-houdende blusmiddelen (PFOS staat voor perfluorooctaansulfonaten, die schadelijk zijn voor de gezondheid). Vanaf 27 juni 2011 mogen die niet meer worden toegepast. De VROM-Inspectie heeft hierover voorlichting gegeven en met enkele grotere bedrijven afspraken gemaakt over de verwijdering van PFOS-houdende blusmiddelen uit blusinstallaties. In internationaal verband heeft de inspectie enkele gezamenlijke handhavingacties met de Europese handhavingpartners afgerond. Een voorbeeld is het onderzoek naar het gebruik van poetsmiddelen (met daarin mogelijk PFOS-verbindingen) in de autobranche.

oplosmiddelen

Sinds 1 januari 2010 gelden in heel Europa aangescherpte normen voor de hoeveelheid oplosmiddelen die in verf mag voorkomen. In 2010 mochten handelaren nog oude voorraden verkopen, maar sinds 1 januari 2011 is dat definitief voorbij.

Naar aanleiding van klachten uit de verfindustrie heeft de inspectie 85 controles in de verfhandel uitgevoerd. Er is geconstateerd dat veel bedrijven nog verf verkopen met een te hoog gehalte aan vluchtige organische stoffen, wat in strijd is met het Besluit organische oplosmiddelen in verven en vernissen milieubeheer. Nadat de inspectie de 85 bedrijven die in overtreding waren voor het eerst had aangeschreven, besloot 40% daarvan de verboden verven uit de schappen te halen. Nadat de inspectie de overige 51 bedrijven een vooraankondiging van een dwangsom had gestuurd, hebben nog eens 34 bedrijven de verboden verven uit de handel gehaald. Uiteindelijk hebben zeventien bedrijven een dwangsom opgelegd gekregen, die uiteindelijk bij vijf bedrijven daadwerkelijk verbeurd is. Daarna hebben nog eens vier bedrijven hun verboden middelen uit de handel gehaald.

asbest

De VROM-Inspectie is bevoegd de naleving van het Besluit asbestwegen en het Asbestverwijderingsbesluit te controleren voor zover die de sloop van asbesthoudende objecten betreffen. Omdat de regels voor asbest in verschillende wetten en besluiten is neergelegd, zijn de uitvoering, het toezicht en de handhaving versnipperd.

Onder regie van de VROM-Inspectie hebben alle betrokken overheidsinstanties afspraken gemaakt om de ketenhandhaving rond asbest te versterken. Daarnaast heeft de inspectie door middel van ketenhandhaving een bijdrage geleverd aan fraudebestrijding in de asbestverwijdering. De aandacht voor de aanpak van asbestsaneringen door gemeenten en illegale asbestsloop is toegenomen. In 2011 heeft de VROM-Inspectie op basis van signalen actie ondernomen tegen het bevoegd gezag.

In 2010 is een *quickscan* uitgevoerd naar de kwaliteit waarmee gemeenten hun taken op het gebied van asbest hebben uitgevoerd. Begin 2011 is deze ontvangen informatie naar elke gemeente afzonderlijk teruggekoppeld. Op basis van de reacties is de inspectie nagegaan of de doorgevoerde dan wel door te voeren verbeteringen ertoe hebben geleid of er op korte termijn toe zullen leiden dat de gemeenten hun 'asbesttaken' naar behoren uitvoeren. Daaruit is gebleken dat het percentage gemeenten waarvoor dat wel geldt is gestegen van 43% naar 71%; een duidelijke verbetering ten opzichte van 2010. Het percentage gemeenten dat onder de maat presteert bedraagt 15%. Naar verwachting worden medio 2012 de provincies verantwoordelijk voor het interbestuurlijk toezicht op de gemeentelijke uitvoering van asbesttaken.

In 2011 hebben eigenaren 139 nieuwe asbesthoudende wegen gemeld. De administratieve controle is voor 72 wegen volledig afgerond; deze wegen zijn gesaneerd. In het geval van 82 wegen (meldingen uit 2011 en daarvoor) loopt de administratieve controle door tot in 2012. Op twintig locaties heeft de inspectie steekproefsgewijs gecontroleerd of de uitvoering overeenkomt met de papieren opgave.

In 2011 heeft de inspectie gerapporteerd over het in 2010 door haar verrichte onderzoek over asbestverwijdering uit objecten bij scheepsonderhoudswerken en treinonderhoudsplaatsen. De VROM-Inspectie is in samenwerking met de brancheorganisaties een voorlichtingsactie begonnen om het asbestbewustzijn bij deze bedrijven te vergroten.

In 2011 heeft de inspectie 58 meldingen, klachten of signalen over asbest ontvangen en afgehandeld.

Op basis van een inventariserend onderzoek bij 46 bij asbest-verwijdering betrokken bedrijven heeft de inspectie een beeld gekregen van hun ervaringen en meningen over de regelgeving. Over het algemeen vinden de bedrijven dat de kwaliteit van het toezicht dat de Arbeidsinspectie en de certificerende instellingen houden voldoende is, maar is hun oordeel over het toezicht dat gemeenten houden minder goed. Dit onderzoek dient als input voor de evaluatie van de asbestregelgeving (2012).

genetisch gemodificeerde organismen (ggo's)

In 2011 heeft de inspectie vijftig bedrijfscontroles uitgevoerd van ingeperkt gebruik, dat onder andere plaatsvindt in laboratoria. In enkele gevallen hebben vergunninghouders besloten om meer te investeren in de verbetering van veiligheidsvoorzieningen. De inspectie heeft in 2011 ook twintig locaties gecontroleerd waar dat jaar of voorafgaande jaren veldproeven met ggo's zijn uitgevoerd. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd.

Op het punt van markttoelating heeft de inspectie partijen gecontroleerd op de eventuele aanwezigheid van ggo's. In samenwerking met de Stichting Nederlandse Algemene Keuringsdienst (NAK) en het ministerie van EL&I zijn dertig maïsmonsters gecontroleerd en in samenwerking met de douane tien koolzaadmonsters. Er zijn geen onregelmatigheden aangetroffen. De invoer van genetisch gemodificeerde siervissen uit Azië is een halt toegeroepen.

Samenwerking is een belangrijk aandachtspunt. Een internationale aanpak van illegale import van niet-toegelaten ggo's is effectiever dan een landelijke aanpak en leidt tot een *level playing field*. Op nationaal niveau heeft de inspectie in 2011 de eerste stappen gezet naar de invoering van convenanten met vergunninghouders die goed presteren.

biociden

Biociden kennen een vrijwel onbeperkt aantal toepassingen en de regelgeving raakt dus ook veel doelgroepen. In 2011 heeft de inspectie controles uitgevoerd bij diverse doelgroepen, variërend van jachthavens tot uitvaartcentra. In totaal zijn 475 controles afgerond, waarvan 104 naar aanleiding van signalen. In totaal was sprake van iets meer dan 200 beboetbare overtredingen. In 84% van deze gevallen ging het om niet tot de Nederlandse markt toegelaten biociden. De inspectie heeft voor niet-beboetbare overtredingen waarschuwingen afgegeven. Het naleefgedrag verschilt sterk per doelgroep; veelal is onwetendheid met de regelgeving een belangrijke oorzaak waarom ondertoezichtstaanden die niet naleven. Uit hercontrole op de middelen die in 2010 als niet-toegelaten op de markt zijn aangetroffen, blijkt dat de interventie succesvol is geweest, omdat nauwelijks recidive is geconstateerd.

Ook de controleactie op tijdelijk toegestane meest risicovolle middelen leverde een positief beeld over de naleving op. Het gaat om tijdelijk beleid waarbij niet-toegelaten middelen onder voorwaarden op de markt mogen blijven. Controle van vijftig bedrijven die aan plaagdierbestrijding doen, leverde op dat de helft daarvan biociden niet conform de voorschriften toepast. De inspectie heeft die bedrijven gemaand de voorschriften na te leven. Eén bedrijf heeft een bestuurlijke boete opgelegd gekregen.

Voor het gassen van opslagloodsen en woningen hebben de vier bedrijven die actief zijn op dat gebied in 2011 circa 10.000 kg sulfurylfluoride gebruikt. De inspectie heeft daarbij geen overtredingen geconstateerd, maar heeft wel enkele waarschuwingen gegeven.

brandstoffen

In 2011 heeft de VROM-Inspectie in het kader van het project biobrandstoffen bij veertien accijns-goederenplaatshouders administratiecontroles uitgevoerd. De controles zijn samen met de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) en van tevoren afgestemd met de Belastingdienst. De twee bedrijven zijn gesommeerd om over het jaar 2010 alsnog een biobrandstoffenrapportage in te leveren omdat zij in Nederland brandstoffen aan het wegverkeer hebben geleverd. De bevindingen zijn gerapporteerd aan de Europese Unie (EU). De inspectie heeft het toezicht op de toevoeging van biobrandstoffen in 2011 overgedragen aan de NEa.

De inspectie heeft 132 controles bij bunkerleveranciers van brandstoffen voor zeeschepen uitgevoerd. Het betreft hier toezicht op het Besluit zwavelgehalte in brandstoffen. In 21 gevallen was sprake van een overtreding. In zes gevallen heeft die uiteindelijk geleid tot strafrechtelijk onderzoek door de IOD; in twee gevallen loopt het strafrechtelijk onderzoek nog. De resultaten zijn gerapporteerd aan de EU.

Uit een onderzoek dat het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in opdracht van de VROM-Inspectie heeft verricht, blijkt dat het heel goed mogelijk is om op afstand de zwaveldioxide-uitstoot van zeeschepen te controleren. Hierdoor is in de komende jaren een meer efficiënte en effectieve handhaving mogelijk.

Tot slot heeft de VROM-Inspectie bij honderd tankstations monsters van Euro-95- en dieselbenzine genomen om de kwaliteit van de brandstoffen zoals die aan het wegverkeer worden geleverd te controleren. Er zijn geen onvolkomenheden geconstateerd.

ozonlaagafbrekende middelen

In 2011 voerde de VROM-Inspectie in totaal veertien controles uit onder producenten, handelaren en import- of exportbedrijven van koudemiddelen. Daarmee is 80% van de doelgroepen in beeld gebracht. De inspectie heeft de resultaten via AgentschapNL aan de EU gerapporteerd. Door samenwerking met de Europese Commissie zijn in totaal zes meldingen binnengekomen van mogelijk illegale handelingen met koudemiddelen in 2009 en 2010. Dit heeft bij vier bedrijven geresulteerd in strafrechtelijke onderzoeken, die de IOD begin 2011 heeft uitgevoerd. De overtredingen, waarvoor bij drie bedrijven proces-verbaal is opgemaakt, waren bij één bedrijf zo ernstig dat het zal worden gedagvaard. Opvallend is dat veel bedrijven nog installaties in gebruik hebben met HCFK-22, terwijl een dergelijke installatie vanaf 1 januari 2015 niet meer mag worden bijgevoerd met dit middel.

4. veiligheidstoezicht

defensie-inrichtingen

De VROM-Inspectie houdt toezicht op 165 defensie-inrichtingen. De inspectie streeft ernaar dat het ministerie van Defensie de Wabo-vergunningen en direct werkende milieuregels in 2014 naleeft. Daarbij wordt geleidelijk overgegaan op systeemgericht toezicht (op basis van een risicobenadering).

In 2011 heeft de inspectie dertig milieucontroles, zestig themacontroles op bouwregelgeving en zeventig brandveiligheidscontroles uitgevoerd. Daarnaast zijn er vijftien Wabo-brede systeemgerichte controles uitgevoerd, inclusief reality-checks bij defensieonderdelen die ver genoeg zijn met de ontwikkeling van hun managementcompliance-systemen. Ook zijn dertig klachten en meldingen afgehandeld en de geluidscontouren van de AWACS-basis over de Duitse grens in Limburg aan de geluidszone getoetst.

In 2011 heeft de inspectie het rapport 'Meerjarenbeeld Defensie-toezicht' uitgebracht over de jaren 2008, 2009 en 2010. Samen met de bevindingen van 2011 levert dit het volgende beeld op.

Van 2008 tot 2011 heeft de inspectie 147 inrichtingen klassiek geïnspecteerd; daarbij zijn zo'n 3100 milieurelevante activiteiten getoetst aan de geldende regelgeving. Bij ruim 1000 activiteiten zijn essentiële overtredingen geconstateerd. Het nalevingpercentage komt daarmee uit op 67%. De meeste nalevingproblemen betreffen koelinstallaties, bovengrondse tanks, opslag van gasflessen, opslag en werkplaatsen voor munitie, schietbanen en olie-water-slibscheiders.

In 2011 heeft de inspectie ook geconstateerd dat niet alleen de naleving van milieuaspecten, maar ook die van bouwvoorschriften en brandveiligheid bij Defensie een impuls moet krijgen. Daartoe moet Defensie de lopende ontwikkeling en implementatie van adequate managementsystemen intensiveren. Defensie is daarmee aan de slag gegaan. De inspectie toetst de voortgang met een combinatie van klassiek toezicht en systeemgericht toezicht.

bijzondere inrichtingen

Voor zeven inrichtingen in Nederland waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen of gebruikt geldt het rijk uit het oogpunt van staatsveiligheid als het bevoegd gezag. Het gaat om koninklijke paleizen en vestigingen van het RIVM, TNO en de vuurwerkopslag in Ulicoten. De VROM-Inspectie heeft daar in 2011 vier milieucontroles uitgevoerd, evenals een controle in het kader van het Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO). Een belangrijke conclusie is dat de vergunning voor TNO in Rijswijk verouderd en ontoereikend is en onvoldoende aanknopingspunten voor handhaving biedt. Door druk vanuit de inspectie komt er een nieuwe vergunning.

explosieven voor civiel gebruik

De Wet explosieven voor civiel gebruik (Wecg) is van toepassing op bedrijven en personen die voor civiele doeleinden gebruik maken van explosieven. In Nederland gaat het om zo'n 200 inrichtingen. Nederland is mondiale distributeur van dergelijke explosieven, met veel opslag in Nederland. Het grootste deel van de import (83.000 ton) wordt doorgevoerd naar klanten in branches als offshore, olie/gasexploratie, sloop en industrie.

In de komende drie jaar moet de naleving van de Wecg door de meest risicovolle branches (qua safety en security) op orde komen.

In 2011 heeft de inspectie de nadruk gelegd op controles en handhaving van bedrijven die betrokken zijn bij de in-, uit- en doorvoer van explosieven. Het gaat onder meer om mediators voor oliemaatschappijen, sloopbedrijven, munitiehandelaren en ketelreinigers. Uit deze handhavingactie, waarvoor de inspectie vijftig bedrijven heeft gecontroleerd, blijkt dat werknemers die met explosieven werken niet beschikken

over de benodigde erkenning en dat de minister van IenM voor een aantal transporten door Nederland geen toestemming heeft verleend. Verder heeft de inspectie de 'Handreiking Explosieven voor branches en overheden' geactualiseerd.

security

In 2011 is een tweetal onderzoeken uitgevoerd naar het mogelijk weglekken van kunstmest naar de illegaliteit. Er is gebleken dat er nog belangrijke weglekrisico's zijn. Enkele distributeurs leveren kunstmest aan niet-geregistreerde (onbekende) retailers. In bijna de helft van de onderzochte gevallen bleken de retailers kunstmest te verkopen zonder de vereiste gegevens van de koper te registreren. Ook bleek uit de controles dat het convenant op enkele punten verbeterd moet worden. De beleidsdirectie en de branches hebben naar aanleiding van deze constatering actie ondernomen.

In het najaar heeft de inspectie controles uitgevoerd bij zestig retailers van kunstmest. Er is onderzocht in hoeverre de verkopers inmiddels bekend waren met de regels en of zij de benodigde registers hadden aangelegd. Slechts in enkele gevallen bleken de handelaren de regels niet te kennen.

vuurwerk

De inspectie heeft in 2011 125 productveiligheidscontroles uitgevoerd bij alle twintig vuurwerkimporteurs. Verder zijn er 28 inspectieonderzoeken uitgevoerd naar de classificatie van partijen vuurwerk, 35 controles van vuurwerkevenementen, vijftig controles van de wettelijke meldingsverplichting en een wegcontroleactie aan de oostgrens. De verschillende handhavingacties hebben geresulteerd in 25 processen-verbaal. Bij controles in de haven van Rotterdam heeft de inspectie twee grote partijen zeer gevaarlijke illegaal vuurwerk onderschept en in beslag genomen.

In het najaar heeft de inspectie alle importeurs nogmaals bezocht omdat er een vermoeden was dat de CE-keur, die is aangebracht op nieuw consumenten-vuurwerk, in de meeste gevallen niet volgens de juiste procedure is afgegeven door de zogeheten Notifying Body (Nobo). De inspectie heeft een audit bij de Nobo uitgevoerd met als resultaat dat bijna alle importeurs een dwangsom opgelegd hebben gekregen om ervoor te zorgen dat zij in 2012 alle betreffende vuurwerkartikelen van een juist CE-merk voorzien. De Nobo heeft een officiële waarschuwing gekregen en verliest zijn aanwijzing als Nobo als blijkt dat vanaf 1 januari 2012 onjuiste CE-keuren worden afgegeven.

De informatiepositie van de VROM-Inspectie is versterkt door nieuwe afspraken met Domeinen. De afspraken houden in dat Domeinen voortaan alle in beslag genomen illegaal gevaarlijk vuurwerk systematisch onderzoekt op herkomst, bestemming en andere kenmerken waarop de inspectie gericht handhaaft. Ook heeft de inspectie met andere Europese landen en met China nieuwe, verdergaande afspraken gemaakt over de uitwisseling van toezichtinformatie.

In 2011 zijn bij het meldpunt van de VROM-Inspectie ongeveer 5900 meldingen over vuurwerk binnengekomen en afgehandeld.

26 procent van het onderzochte vuurwerk voldoet niet aan de veiligheidseisen. Dit is gelijk aan het gemiddelde van de afgelopen tien jaar. De CE-keur kan daar in de komende jaren een belangrijke verbetering in gaan aanbrengen.

In 2011 heeft de verkoop van illegaal vuurwerk via webshops een grote vlucht genomen. De vuurwerk-artikelen werden via pakketpost door postorderbedrijven bij de klanten thuis bezorgd. De IOD heeft in samenwerking met de politie en het functioneel parket van het Openbaar Ministerie diverse acties ondernomen om deze handel te bestrijden. Er wordt samengewerkt met de bevoegde autoriteiten in met name Polen, Duitsland en België.

De IOD ondersteunt en stimuleert de politie bij opsporingsonderzoeken naar illegaal vuurwerk en is sinds eind 2011 zelf bezig met een strafrechtelijk onderzoek naar een (internet)handelaar in illegaal vuurwerk.

buisleidingen

Samen met het Staatstoezicht op de Mijnen voert de VROM-Inspectie toezicht uit op de naleving van het Besluit externe veiligheid buisleidingen, dat op 1 januari 2011 in werking is getreden voor de aardgas- en aardolieproductvoerende buisleidingen. Het toezicht richt zich op de circa 45 exploitanten van buisleidingen.

De inspectie heeft dertien audits uitgevoerd, waarin is onderzocht of de exploitant het veiligheidsbeheer uitvoert zoals wettelijk is vereist. In verband hiermee heeft de inspectie zes voornemens tot dwangsom uitgestuurd. Verder heeft de inspectie een incidentonderzoek uitgevoerd naar de oorzaken van een grote olie lekkage nabij Vlake. Daarnaast zijn verschillende incidenten gemeld, waarover de exploitanten door middel van een incidentonderzoek hebben gerapporteerd. In één geval is de verplichte melding aan de inspectie te laat gekomen. De inspectie heeft het desbetreffende bedrijf aangeschreven met een voornemen tot last onder dwangsom.

In 2011 heeft de inspectie rapportages uitgebracht over de monitoring van samenstellende componenten in buisleidingsystemen en over het veiligheidsbeheer in 2010 bij twaalf buisleidingexploitanten. Op basis van deze rapportages en de resultaten uit 2011 concludeert de inspectie dat de exploitanten over het algemeen nog heel wat werk moeten verzetten om de veiligheid te verbeteren. Vaak is het risicomanagement-systeem nog onvolledig of onvoldoende toegespitst op buisleidingen. Verder zijn de risico's in veel gevallen nog onvoldoende uitgewerkt en heeft de exploitant onvoldoende inzicht in de naleving. Ook blijkt dat exploitanten te weinig toezicht uitoefenen op werkzaamheden die zij door derden laten uitvoeren.

5. prioritaire bedrijven

De VROM-Inspectie houdt toezicht op de naleving van Europese en nationale normen en wettelijke regels die dienen om rijksdoelen op het gebied van luchtmissies, energie, klimaat en externe veiligheid te halen. Hierbij beoordeelt de inspectie in hoeverre (inter)nationale milieuregels adequaat worden geïmplementeerd, nageleefd en wat de kwaliteit van de uitvoering is. De inspectie richt zich vooral op bedrijven en branches die door hun aard en omvang een grote stempel drukken op landelijke luchtmissies en op het landelijk energieverbruik en die de grootste externe-veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Deze bedrijven vallen onder het bevoegde gezag van gemeenten of provincies.

versterking van het stelsel

In samenwerking met Duitsland heeft de inspectie een voorstel opgesteld dat erop is gericht inspectielessen te trekken uit industriële incidenten. Verder heeft de inspectie twee uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid toetsen uitgevoerd: in de publicatiereeks gevaarlijke stoffen PGS-15 (over opslag gevaarlijke stoffen) en de Industrial Emission Directive, voorheen de IPPC-richtlijn.

beoordeling Wabovergunningen majeure bedrijven

Op basis van haar formele adviesbevoegdheid toetst de inspectie of de vergunningen die het bevoegd gezag verleent aan majeure bedrijven voldoen aan Europees en nationaal gestelde milieueisen. Zij voert de toetsing bij voorkeur in een vroeg stadium uit om formele procedures te voorkomen.

In 2011 zijn circa 190 dossiers van een omgevingsgunning-procedure van majeure bedrijven ter beoordeling aan de VROM-Inspectie aangeboden. De toetsing van 135 van die procedures is in dat jaar afgerond. De inspectie toetst onder meer op externe veiligheidsaspecten en de toepassing van best bestaande technieken op grond van de richtlijn. In 30% van de gevallen beoordeelde de inspectie de procedure proactief. Dat heeft ertoe geleid dat slechts in twaalf gevallen een formele zienswijze is gegeven en in drie gevallen beroep is aangetekend. Verder heeft de inspectie een thematisch onderzoek uitgevoerd naar dioxine-emissies, waarin is geïnventariseerd welke potentiële (onbekende) industriële dioxinebronnen aanwezig zijn en of het bevoegd gezag in bestaande vergunningen de juiste normen heeft toegepast. Uit het onderzoek is gebleken dat in 4 van de 13 beoordeelde vergunningen de normstelling conform de best bestaande technieken was. De feitelijke emissies voldeden in de acht gevallen waarin die bekend waren wel aan de normstelling. Naar gelang de bevindingen heeft de inspectie het bevoegd gezag verzocht passende maatregelen te nemen.

naleving omgevingsvergunningen

Naar aanleiding van incidenten bij of signalen over majeure bedrijven heeft de inspectie in 2011 onderzoeken uitgevoerd naar de omgevingsvergunning van die bedrijven en naar het toezicht door het bevoegd gezag op de naleving van die vergunning. Uit deze onderzoeken blijkt vaak dat bedrijven de vergunning beter kunnen naleven en dat het bevoegd gezag beter toezicht kan houden en beter kan handhaven. Dat blijkt uit de volgende drie voorbeelden.

Naar aanleiding van een klacht tegen de manier waarop de Milieudienst Rotterdam (DCMR) invulling geeft aan haar Wabo-taken bij een BRZO-bedrijf heeft de VROM-Inspectie deze casus onderzocht. Er is geconcludeerd dat DCMR tekort is geschoten in zijn taakvervulling. De DCMR heeft naar aanleiding daarvan enkele verbetertrajecten in gang gezet.

Bij onderzoek naar aanleiding van klachten die ontstonden bij de opstart van een vuilverbrandingsinstallatie bleek dat het bedrijf in kwestie de emissienormen overschreed. Uit onderzoek van de VROM-Inspectie bleek dat de vergunning niets regelt over eventueel verhoogde emissies in de opstartfase. Nader onderzoek toonde aan dat de installatie zonder verhoogde emissies kan worden opgestart door

afvalhout in plaats van huishoudelijk afval te gebruiken. Er was dus geen noodzaak de vergunning op dit punt te verbeteren. De inspectie heeft deze kennis overgedragen aan de provincie, met daarbij het verzoek in de toekomst beter toezicht te houden op de opstartfase.

Eigen onderzoek door de inspectie van het bevoegd gezag toonde aan dat de vergunning van een afvalverwerker op een aantal punten tekortschoot en dat de kwaliteit van het toezicht en de handhaving te laag was. Het bedrijf werd al nauwgezet gevolgd omdat de inspectie vermoedde dat het de afvalstofwetgeving en de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA) overtrad. De inspectie heeft met de provincie afspraken gemaakt om de vergunning, het toezicht en de naleving te verbeteren.

luchtemissies

IPPC-brancheonderzoek

Eind 2010 heeft de inspectie samen met de Inspectie Verkeer en Waterstaat een IPPC-brancheonderzoek uitgevoerd naar de invoering van milieumaatregelen conform de best beschikbare technieken. De inspecties deden het onderzoek bij bedrijven uit de oppervlaktebehandeling- en oplosmiddelenbranche en uit de voedingsmiddelen- en de keramische industrie. De inspecties bezochten ook circa zestig gemeenten en voerden daar dossier-onderzoeken uit. Bij 38% van de beoordeelde vergunningen bleken de gemeenten geen toets op de best beschikbare technieken te hebben uitgevoerd nadat het daarvoor geldende referentiedocument was verschenen en is de vergunning niet geactualiseerd. In circa de helft van de beoordeelde vergunningen heeft de inspectie tekortkomingen geconstateerd omdat maatregelen om best beschikbare technieken te gebruiken ontbraken.

nazorg achterblijvende vergunningen

In voorgaande jaren uitgevoerde IPPC-toezichtsacties toonden aan dat er nog ongeveer veertig achterblijvers waren. De inspectie heeft het bevoegd gezag en de bedrijven aangeschreven om hen ertoe te bewegen de vergunningen op orde te brengen.

Europese verordening voor emissieregistratie (EPRT)

In 2011 hebben de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de uitvoering van EPRT-verordening door bedrijven en overheden. Er is van 43 overheidsorganisaties en 14 bedrijven nagegaan of ze voldoen aan hun EPRT-verplichtingen. Uit het onderzoek blijkt dat de uitvoering van de EPRT-taken door gemeentelijke toezichtorganisaties in vergelijking met 2009 nog niet is verbeterd. De onderzochte provinciale bevoegde instanties en regionale diensten van Rijkswaterstaat voeren deze taken wel voldoende uit. Veel onderzochte gemeentelijke bedrijven moeten met de komst van de EPRT-verordening voor het eerst emissies rapporteren waarvoor zij een meet- en registratiesysteem moeten inrichten. Dit heeft – tijdelijk – een ongunstige invloed op de kwaliteit van de gerapporteerde emissies, vergeleken met ervaren bedrijven.

intensieve veehouderij

In 2011 heeft de inspectie een interventiestrategie ontwikkeld en een doelgroepanalyse uitgevoerd voor een toezichtactie op intensieve veehouderijbedrijven. In 2012 voert de inspectie de toezichtactie uit.

externe veiligheid

Chemie-Pack

Direct na de brand bij Chemie-Pack heeft de VROM-Inspectie met de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de Arbeidsinspectie een onderzoek uitgevoerd naar de juistheid en de actualiteit van de vergunningen van het bedrijf en naar de uitgevoerde handhavingacties. Uit de feiten blijkt dat verschillende toezichthouders in de afgelopen vijf jaar in totaal zeker dertig toezicht- en handhavingacties hebben uitgevoerd. De rijksinspecties constateren onder meer dat de vergunning op sommige onderdelen niet duidelijk genoeg is en dat de gemeente Moerdijk bij overtredingen niet altijd de eigen handhavingstrategie volgt.

De IOD heeft het onderzoek van de politie naar strafbare feiten door Chemie-Pack ondersteund met technische en analytische expertise.

quick-scan BRZO

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de VROM-Inspectie door middel van een quickscan BRZO-bedrijven in beeld gebracht welke bedrijven in 2009/2010 meer dan één keer tekortschoten op onderdelen van het veiligheidsmanagementsysteem. Daarbij heeft de inspectie ook in beeld gebracht of en hoe het bevoegd gezag handhavend heeft opgetreden.

Na de brand bij Chemie-Pack heeft de inspectie op verzoek van de Tweede Kamer door middel van een quickscan onderzoek verricht naar de manier waarop in totaal circa 400 risicovolle bedrijven (BRZO-bedrijven) de veiligheidsvoorschriften naleven. 25 bedrijven bleken de risico's onvoldoende te beheersen. Uit vervolgonderzoek bleek dat de meeste bedrijven mede dankzij handhavend optreden van het bevoegd gezag de vereiste verbetering hebben doorgevoerd. Bij twaalf bedrijven is het nodig het handhavingstraject voort te zetten.

PGS-15

Bij alle 340 bedrijven met een grote opslag van gevaarlijke stoffen heeft de inspectie in beeld gebracht hoe deze brandveiligheid, zoals beschreven in de richtlijnen PGS-15 over opslag gevaarlijke stoffen, waarborgen. Daar waar de inspectie naleeftekorten heeft geconstateerd, zijn acties in gang gezet om die zo spoedig mogelijk weg te werken.

sanering LPG-tankstations

De VROM-Inspectie heeft onderzocht hoe LPG-tankstations veiligheidsknelpunten wegwerken. Op basis van de resultaten concludeert zij dat de LPG-stations situaties met een hoog plaatsgebonden risico vrijwel hebben weggewerkt. In zeven gevallen heeft de inspectie een juridisch verzoek bij het bevoegd gezag ingediend om de vergunning aan te passen of in te trekken. Ook is in vijf gevallen een ingebrekestelling opgelegd aan het bevoegd gezag.

tankopslagbedrijven

De Taskforce Implementatie Buncefieldmaatregelen heeft in beeld gebracht welke ongeveer 150 grote tankopslagbedrijven in Nederland beschikken over grote verticale opslagtanks. De taskforce is nagegaan in welke mate die bedrijven voldoen aan de voorschriften. Nadat de inspectie afwijkingen van de voorschriften had geconstateerd, is aangedrongen op zo spoedig mogelijke verbetering.

6. afval

nationaal

convenanten

De inspectie is begonnen de mogelijkheden te verkennen van convenanten met goedwillende en goed presterende grote producenten/importeurs van elektronica en speelgoed samen met nVWA en douane.

preventieverplichting verpakkingen

In 2011 heeft de inspectie een rapport over de onderlinge vergelijking van verpakkingen (wijnflessen/cornflakesdozen) gepubliceerd. Veel verpakkingen kunnen en moeten volgens het verpakkingenbesluit veel lichter en dus milieuvriendelijker. De resultaten kregen aandacht in de media en zetten de branche aan tot verbeteringen.

zware metalen in verpakkingen

In 2011 heeft de inspectie het rapport 'Zware metalen in verpakkingen' gepubliceerd. Circa 10% van de onderzochte verpakkingen bleek te veel zware metalen te bevatten (vooral lood).

recyclingverplichting elektronica-afval

Het rapport 'Monitoringrapportage ICT-Milieu over 2009' is in 2011 gepubliceerd. ICT-Milieu voldoet aan de verplichtingen die het heeft op het gebied van de rapportage, de inzameling en de recycling van ICT-apparaten, maar er zijn diverse verbeteringen mogelijk.

Eind 2011 voerde de inspectie bij retailbedrijven een controleactie uit naar de plicht om oude spaarlampen in te zamelen (die vaak kwik bevatten). De helft van de bedrijven nam bij de verkoop van een nieuwe spaarlamp de oude spaarlamp niet in, terwijl zij daartoe wel verplicht zijn.

beperking van gevaarlijke stoffen

In 2011 publiceerde de inspectie een rapport over de controles die zij in 2010 en 2011 heeft uitgevoerd naar gevaarlijke stoffen in elektronica. Van het onderzochte 'kermis- en braderiespeelgoed' bleek 74% te veel lood te bevatten. Bij groot huishoudelijk witgoed heeft de inspectie geen overtredingen aangetroffen.

ecodesign

De inspectie heeft 639 consumentenproducten gescreend of deze voldoen aan de eisen voor energieverbruik in de standby- en de uitstand. Zo'n 16,5% van de producten leek niet te voldoen, waarop de inspectie vervolgacties heeft ondernomen. De resultaten worden gebruikt om in de komende jaren de naleving te controleren.

Op het gebied van verlichting heeft de inspectie van zo'n honderd spaarlampen van achttien merken bekeken of alle verplichte milieu-informatie op de verpakking staat. Bij drie merken doet zij vervolgonderzoek. Ook heeft de inspectie gecontroleerd of leveranciers en detaillisten voldoen aan de bepalingen rond het gloeilampverbod.

In 2011 heeft de inspectie voorbereidingen getroffen voor een meerjarig Europees toezichtproject voor de Ecodesignregelgeving. Ook zijn er initiële afspraken gemaakt voor samenwerking met de Chinese overheid rondom het toezicht op Europese milieueisen voor elektronica.

bunkerolie

In augustus 2011 heeft de inspectie een onderzoek naar de bunkerolieketen gepubliceerd. Zowel aan het begin, het midden als aan het eind van de keten blijkt risico te bestaan op het wegmengen van gevaarlijke afvalstoffen. De inspectie controleert nu op die risicopunten.

scheepsafvalstoffen

De inspectie heeft ongeveer 20 controles uitgevoerd op de administratie aan boord van schepen die scheepsafvalstoffen inzamelen. Op basis van die gegevens bleek de naleving in bijna alle gevallen in orde.

achterblijvers in de metaalrecyclingbranche

De inspectie is begonnen bedrijven in de metaalrecycling te controleren die achterlopen met de invoering van het keurmerk van hun branche. Zij werkt daarin samen met de provincies en met de Belastingdienst.

minimumstandaarden landelijk afvalbeheerplan

In augustus 2011 heeft de inspectie een rapport over de verwerking van grof huishoudelijk afval gepubliceerd. In de meeste gevallen blijken bedrijven dergelijk afval nog volgens de oude minimumstandaard te verwerken. Zij verbranden het in een afvalverbrandingsinstallatie, in plaats van het te sorteren.

Het rapport 'Covergisting' (het product van samenwerking tussen de VROM-Inspectie en de nVWA en enkele provincies en gemeenten) is gepubliceerd en heeft aandacht in de media gekregen. Bij circa 75% van de gecontroleerde handelaren en leveranciers van covergistingproducten bleek sprake van overtredingen.

Voortgang haveninspecties, weginspecties en bedrijfsinspecties

haveninspecties

In 2011 is de inspectie naar aanleiding van signalen 253 nieuwe EVOA-zaken begonnen en zijn er in totaal 291 afgerond. Naar aanleiding van een verificatieverzoek aan China en Hongkong zijn in juni elf containers met kabelafval retour gekomen uit het Verre Oosten.

Samen met de douane heeft de inspectie een begin gemaakt met het sneller sluiten van de handhavingscyclus (risicoanalyse, profiel, controle, resultaat). Daarnaast overlegt zij samen met de douane met rederijen over de toezichtlast, het maken van afspraken over de naleving van de EVOA en de juiste beschikbaarheid van informatie over afvalstromen, de herkomst en de bestemming van afval en de daarbij betrokken bedrijven.

In het najaar heeft de inspectie EVOA-vraagbakendagen georganiseerd voor netwerkpartners in de regio. Rond de tweehonderd personen kregen een uitgebreid programma, waarin de verontreinigingnormen in de sectoren papier, kunststof en metaal, zogeheten End-of-waste-criteria, elektronica-afval, EVOA-jurisprudentie en de verwerking van autowrakken aan de orde kwamen.

weginspecties en samenwerking met de Inspectie Verkeer en Waterstaat

De inspectie heeft 1624 objecten/auto's gecontroleerd tijdens 53 controledagen. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor handhavingconvenanten met goed presterende bedrijven (samen met de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de douane).

De inspectie is het proefproject 'Digitale Bijlage VII' begonnen: een jaar lang wordt gezien of het mogelijk is om afval te vervoeren met een Bijlage VII in digitale vorm. Aan het project werken behalve het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), de Duitse regio's Münster en Detmold en diverse grote afvalbedrijven uit Nederland en Duitsland mee.

Samen met de IVW en het KLPD zijn zogeheten Vlag-dekt-lading-controles gehouden. In totaal zijn zes wegcontroles op drie verschillende locaties gehouden, waarbij de inspecties en het korps 156 voertuigen hebben geïnspecteerd. Alle voertuigen werden integraal gecontroleerd. Er is vier keer proces-verbaal opgemaakt. Bovendien werd er vier keer een waarschuwing gegeven omdat de vervoerder een begeleidingsdocument niet correct had opgesteld.

De eerste ferrycontrole van de inspectie (in samenwerking met het Verenigd Koninkrijk) heeft op 26 april plaatsgevonden. In totaal controleerde de inspectie 29 containers. In zeven gevallen ontbraken de verplichte verwerkingscontracten voor het afval.

Uit inspecties die waren gericht op de export van afval naar nieuwe Europese lidstaten bleken vier transporten naar Bulgarije illegaal te zijn uitgevoerd. De bedrijven zijn niet in Bulgarije bekend. In containers van die bedrijven werd afval aangetroffen. De vier containers zijn vastgehouden omdat de begeleidende documenten niet juist en niet volledig waren ingevuld.

bedrijfsinspecties

De inspectie heeft drie onderzoeken uitgevoerd naar bedrijven waar (aanwijzingen voor) overtredingen van de EVOA aan de orde waren.

elektronica-afval

De inspectie heeft de evaluatie en de vooruitblik 'Ketenhandhaving elektrische en elektronische apparaten' gepubliceerd, evenals een rapport waarin een balans is opgenomen van de omvang van de diverse stromen binnen deze keten.

In augustus en september heeft de inspectie hercontroles uitgevoerd bij acht kringloopwinkels waar in 2010 overtredingen waren geconstateerd en waarschuwingen gegeven. Er zijn geen misstanden meer aangetroffen.

De inspectie heeft op drie containerlaadterreinen in Amsterdam en Haarlem samen met de politie en de douane controles in het kader van de Afrika-actie uitgevoerd. In totaal werden 42 EVOA-overtredingen geconstateerd, voornamelijk illegale export van elektronica-afval naar Afrika. De afhandeling van de processen-verbaal door de politie is voor tweederde voltooid, de VROM-Inspectie levert bijstand.

In september heeft de inspectie het aangescherpte handhavingsbeleid voor gebruikte elektronica bekendgemaakt. Aan 52 bedrijven die (gebruikte) elektronica im- of exporteren is een brief verzonden waarin aangegeven is dat het in geval van in- dan wel export van gebruikte elektronica aan de eigenaar is om met documentatie aan te tonen dat sprake is van werkzame apparaten, omdat de apparatuur anders onder de afvalregelgeving valt. Begin 2011 heeft de inspectie ook een folder en een poster over dit onderwerp gemaakt.

In december heeft de inspectie het rapport 'Afgifte elektronica-afval door elektronikawinkels-en-postorder-bedrijven' gepubliceerd. Daarin concludeert zij dat er bij de afgifte van afgedankte elektronica door vijf grote elektronicaketens geen overtredingen zijn geconstateerd. De drie onderzochte postorder-bedrijven/internetwinkels waren wel in overtreding. Bij hercontroles bleken deze bedrijven de regels na te leven.

kunststof

Belgische collega's hebben op verzoek van de inspectie 48 containers die uit Nederland afkomstig waren in de haven van Antwerpen gecontroleerd. De containers zijn voor verder onderzoek bij diverse Nederlandse bedrijven en een Duits bedrijf naar Nederland teruggestuurd. Een grote zaak die daaruit is voortgekomen betreft de illegale export van vervuilde kunststof bloembollennetten naar Maleisië. Er waren contracten afgesloten voor de levering van respectievelijk 16.000 ton en 1550 ton. Uit het onderzoek is gebleken dat in totaal 277 containers (ruim 6700 ton) illegaal zijn overgebracht. Het onderzoek is in een afrondende fase. Bij andere controles heeft de inspectie illegale export van diverse containers door meerdere bedrijven en handelaren naar China ontdekt, waartegen bestuursrechtelijk en strafrechtelijk is opgetreden.

In januari 2011 is een handelaar in kunststofafval veroordeeld voor de export van materiaal dat verontreinigd was met niet-kunststof. De IOD voerde het strafrechtelijk onderzoek uit dat de basis vormde voor de vervolging. Na veroordeling zal de handelaar het verkregen economisch voordeel worden ontnomen. Het bedrijf is in oktober 2011 failliet verklaard. Het is nog onduidelijk welke gevolgen dat heeft voor de lopende ontnemingszaak.

gipsafval

De inspectie heeft geconstateerd dat vrijwel alle grote inzamel- en opslagbedrijven in Nederland gipshoudende afvalstoffen overbrengen naar Duitsland. Gezien de samenstelling van de opgeslagen partijen afvalstoffen gaat het daarbij vrijwel zeker altijd om gemengde fracties. Bij uitvoer van gipsplaten die met andere materialen zijn gemengd (zoals cellenbeton, betonpuin of ander bouw- en sloopafval), moeten bedrijven zich houden aan een kennisgevingprocedure op grond van de EVOA. Geen van de exporterende bedrijven heeft zich daaraan gehouden.

olie

Uit onderzoek in het voorjaar van 2011 is gebleken dat het bevoegde gezag (de provincie) tekortgeschoten is in de handhaving bij een bedrijf dat oliehoudende en chemische afvalstoffen verwerkt en deze bewerkt of onbewerkt afzet (als grondstoffen) voor brandstoffen. De VROM-Inspectie werkt intensief samen met de provincie en Agentschap NL om EVOA-overtredingen te voorkomen en zicht te krijgen op de afvalstromen. De IOD werkt samen met het Openbaar Ministerie aan een strafrechtelijke zaak tegen het bedrijf.

internationale samenwerking

Voor effectief toezicht op internationale afvalstromen is de gelijke behandeling van afvaltransporten in alle Europese lidstaten essentieel (level playing field). Daarom investeert de VROM-Inspectie in internationale samenwerking.

7. bodem

signalen

In 2011 zijn bij de inspectie 384 signalen over mogelijke misstanden bij bodemsaneringbedrijven binnengekomen. Dit is een lichte stijging ten opzichte van voorgaande jaren. In 2011 heeft de inspectie 239 signalen over 178 bedrijven afgedaan. Er zijn 97 bedrijven inhoudelijk onderzocht, terwijl de overige 81 bedrijven met het oog op latere analyse zijn geregistreerd.

interventieteams bodem

De inspectie heeft twee grote, langdurende onderzoeken afgerond. De erkenning van een klein adviesbureau is ingetrokken. Een ander, middelgroot adviesbureau heeft een last onder dwangsom gekregen. Vier kleinere interventieteamzaken (in Limburg, Utrecht en Limburg/Brabant) hebben tot waarschuwingen of een dwangsom geleid. Twee onderzoeken (in Gelderland en Overijssel) lopen nog. Bij zo'n tien bedrijven heeft de inspectie nazorg of verscherpt toezicht ingesteld.

In 2011 heeft de inspectie in vijf provincies geïnvesteerd in informatie-uitwisseling en toezichtprioritering. Informatie over bedrijven met een vastgesteld hoog risico op ernstige overtredingen wordt uitgewisseld. Het gaat om de provincies Noord-Holland, Utrecht, Limburg, Gelderland en Overijssel. De ervaring leert dat handhavingpartners in beweging komen als de inspectie het initiatief neemt.

stelselverantwoordelijkheid en ketenregierol bodem

De inspectie heeft in 2011 het rapport 'Quick scan handhavingervaringen Besluit bodemkwaliteit' gepubliceerd. Dit heeft geleid tot uitgebreide aandacht voor het onderwerp handhaving en handhaafbaarheid in de evaluatie van het Besluit bodemkwaliteit, die in 2011 aan de Tweede Kamer is gezonden.

risicothema's bodem

Op basis van risicoanalyse heeft de inspectie het thema grondopslag onderzocht. Zij heeft daarover in 2011 het rapport 'Grond-op-hopen' openbaar gemaakt. Hieruit blijkt dat geen van de onderzochte grondopslagen van de gemeenten en slechts 20% van die van loonwerkers beschikt over de vereiste erkenning.

Op basis van dit onderzoek heeft de inspectie in november/december 2011 een Actiemaand Grondopslag georganiseerd. In die maand zijn er zestig grondopslagen van zowel bedrijven als gemeenten onderzocht. 52% van de gemeentelijke grondopslagen was in overtreding. Van de bedrijven was 70% in overtreding. De inspectie heeft de overtreders een last onder dwangsom aangezegd. Ondanks de vooruitgang bij gemeenten is het naleeftekort nog te groot.

Voorafgaand aan de actiemaand heeft de inspectie uitgebreid over het onderwerp gecommuniceerd. Onder de doelgroep (meer dan 2000 bedrijven en gemeenten) is een 'zelftest' uitgezet. Aan de hand daarvan konden gemeenten of bedrijven eenvoudig bepalen of zij al dan niet in overtreding waren. De inspectie maakte ook duidelijke welke maatregelen zij konden treffen om een overtreding op te heffen. De respons was 942, ruim een derde van de doelgroep. 51% gaf zelf aan in overtreding te zijn. De inspectie rondt begin 2012 een rapportage over de actiemaand af.

Aan het begin van het communicatietraject hadden 178 bedrijven/gemeenten een erkenning. Inmiddels zijn dat er 246.

Een ander punt waar de inspectie naar aanleiding van risicoanalyse onderzoek heeft gedaan, is bodemveldwerk. Dat heeft geleid tot het rapport 'Boren in dossiers', over de kwaliteitssystemen die bij bodemveldwerk (bijvoorbeeld boringen) worden gehanteerd. Bij meer dan de helft van de 21 onderzochte bedrijven blijkt het kwaliteitssysteem afdoende om een flink aantal tekortkomingen te voorkomen.

Alle 261 erkende bodemonderzoekbedrijven zijn uitgenodigd om op basis van eigen dossieronderzoek na te gaan hoe zij scoren. Zo worden zij gestimuleerd om zelf tekortkomingen in de naleving ongedaan te maken. De zes slechtst scorende bedrijven hebben van de inspectie een last onder dwangsom of waarschuwingsbrief gekregen.

Van certificerende instellingen die de onderzochte veldwerkbureaus controleren is de inspectie nagegaan hoe het mogelijk is dat zij ondanks de audits van die instellingen zo veel overtredingen bij die bureaus constateert. Resultaten van dit onderzoek komen begin 2012 beschikbaar.

opsporing

De IOD heeft strafrechtelijk onderzoek uitgevoerd naar de storting van afval in een grindgat. De rechter oordeelde in deze zaak dat de gemeente en de provincie niet handhavend hadden opgetreden terwijl zij van de situatie op de hoogte waren en die zelfs gedoogden. Begin september heeft de rechter de verdachte ontslagen van alle rechtsvervolging. De IOD heeft de informatie over de stort overgedragen aan de Belastingdienst.

In 2011 heeft het Openbaar Ministerie op basis van eerder strafrechtelijk onderzoek van de IOD een schikking aangeboden aan een bedrijf dat als bodemintermediair optrad en bodemonderzoek voor opdrachtgevers verrichtte. Aangetoond was dat het bedrijf analysecertificaten van bodemonsters vervalste.

8. drinkwater en legionella

drinkwatervoorziening

Medio 2011 is de nieuwe drinkwaterregelgeving (Drinkwaterwet, Drinkwaterbesluit en drie ministeriële regelingen) in werking getreden. Voor de inspectie betekent dit een uitbreiding van haar toezichtstaak. De Inspectie, die al regulier toezicht (op locatie) en systeemtoezicht (op administratieve gegevens) op de drinkwaterbedrijven hield, heeft inmiddels een begin gemaakt met de invulling van deze nieuwe toezichttaken onder meer samen met de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland (Vewin). Voor de prestatievergelijking bereidt zij een protocol voor en voor de leveringsplannen zijn de eerste verstoringsrisicoanalyses beoordeeld. In 2011 is een derde deel van de 165 eigen winningen geïnspecteerd. Daarbij lag het accent op de uitvoering van het verplichte meetprogramma en het melden van normoverschrijdingen aan de inspectie. Het aantal geconstateerde overtredingen bij de eigen winningen was beperkt.

legionellapreventie

De Interventiestrategie Legionellapreventie richt zich op de eigenaren van prioritaire installaties, zoals ziekenhuizen, zorginstellingen, hotels, zwembaden, etcetera. Alle naar schatting 18.000 instellingen moeten risicoanalyses voor de installaties en een daarop gebaseerd beheersplan hebben, om vervolgens de daaruit volgende maatregelen uit te voeren. De drinkwaterbedrijven voeren de controles uit. Bij ernstige naleeftekorten met een sterk verhoogd risico dragen de drinkwaterbedrijven het dossier voor handhaving over aan de VROM-Inspectie. In 2011 zijn circa 2300 controles bij prioritaire installaties uitgevoerd. Bij 317 dossiers was sprake van een ernstig naleeftekort. In het derde jaar van de interventiestrategie is het aantal handhavingzaken met bijna 50% afgenomen ten opzichte van 2010. In 82 gevallen heeft de inspectie een brief met een voornemen tot last onder dwangsom gestuurd naar een niet-prioritaire instelling die gebruik maakt van een alternatieve techniek.

Eigenaren van prioritaire collectieve (drinkwater)installaties moeten hun installatie elk half jaar op legionellabesmetting laten controleren. Als daarbij wordt geconstateerd dat de norm voor legionella wordt overschreden, moet een eigenaar dat aan de inspectie melden en een plan indienen waarin staat welke maatregelen hij zal nemen om de besmetting te saneren. In 2011 heeft de inspectie een webformulier ingevoerd om meldingen mogelijk te maken, waarmee zij de regeldruk voor bedrijven heeft verminderd.

Op het gebied van meldingen werkt de inspectie nauw samen met gemeentelijke gezondheidsdiensten (GGD's). De samenwerkingsafspraken hebben betrekking op het informeren van gebruikers van prioritaire installaties bij normoverschrijdingen, verificatie van de genomen maatregelen en het uitvoeren van extra inspecties als er patiënten met legionellose worden gemeld bij de GGD. De inspectierichtlijn voor het controleren van collectieve drinkwaterinstallaties is aangepast naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Drinkwaterwet en het Drinkwaterbesluit. Ruim 150 inspecteurs van de drinkwaterbedrijven maken nu gebruik van de nieuwe richtlijn, waarmee de uniformiteit van de controletaak verder is verbeterd.

In samenwerking met de Raad voor Accreditatie heeft de inspectie alle laboratoria en adviesbedrijven die betrokken zijn bij de monsterneming en de analyse van legionella in drinkwater aangeschreven. Het Drinkwaterbesluit schrijft voor dat zowel het nemen als het analyseren van monsters onder accreditatie moet plaatsvinden. Bij het nemen van monsters werd vaak niet aan die verplichting voldaan. De handhavingactie heeft geleid tot diverse aanvragen bij de Raad voor Accreditatie.

9. regionaal accountmanagement

Het interbestuurlijk toezicht op gemeenten wordt een taak van de provincies. De Inspectie behoudt haar taak van sober interbestuurlijk toezicht op de provincies. Vanaf de tweede helft van 2011 heeft de inspectie haar netwerkactiviteiten en haar monitoring van de vorming van regionale uitvoeringsdiensten beëindigd en haar inspanning gericht op een goede informatieoverdracht aan provincies. Daarnaast heeft zij bij dertig gemeenten een nalevingonderzoek uitgevoerd op risicovolle thema's, te weten asbest, bodem, brandveiligheid, handhaving bestemmingsplannen en constructieve veiligheid.

regiospecifieke activiteiten

De regionale accountmanagers hebben in twee 'gemeenteronden' ruim vierhonderd gemeenten bezocht. Het doel van de bezoeken is informatie brengen (over bijvoorbeeld inspectiesignalen of de handreiking Handhaving Bodemkwaliteit) en halen (ten behoeve van inspectieprojecten).

Verder heeft de inspectie een impuls gegeven aan de versterking van decentrale uitvoering op risicothema's. Die thema's waren asbestverwijdering, bodemverontreiniging, kwaliteit en veiligheid van gebouwen en van gemeentelijke bruggen en viaducten, en handhaving van bestemmingsplannen. Hiervoor is bij dertig geselecteerde gemeenten onderzoek gedaan in overleg met de provincies. Het onderzoek toont aan dat de kwaliteit van de uitvoering bij de geselecteerde gemeenten nog niet op orde is. De inspectie heeft met de gemeenten afspraken over verbeteringen gemaakt. Zij heeft relevante informatie overgedragen aan de provincies.

wabo, regionale uitvoeringsdiensten

In 2011 is de implementatie van de Wabo bij de gemeenten gemonitord, evenals de ontwikkeling van de regionale uitvoeringsdiensten. In de gemeenteronden zijn de gemeenten bevraagd over digitalisering, inhoudelijke problemen met de nieuwe wetgeving, de samenwerking met andere partners en termijnoverschrijdingen. De onderzoeken hebben een goed inzicht opgeleverd over de actuele stand van zaken.

Daarnaast heeft de inspectie de staatssecretaris geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkeling van de regionale uitvoeringsdiensten. Dat gebeurde via sfeerbeelden en reacties op de informatie van provincies over de voortgang.

10. internationale milieuhandhaving

versterking mondiale milieuhandhaving

De International Conference for Environmental Compliance and Enforcement (INECE), het mondiale netwerk van milieuhandhavers waar Nederland actief aan deelneemt, leidt een internationaal inspectieproject voor handhavingsautoriteiten in grote zeehavens. De VROM-Inspectie is een van de trekkers van dit project. In dat kader heeft een Nigeriaans inspectieteam onder begeleiding van de inspectie in havens inspecties uitgevoerd om hun inspecteurs te trainen in het herkennen en afhandelen van illegale afvaltransporten.

Nederland (in dit geval de VROM-Inspectie) is voorzitter van de Convention on the Transboundary Effects on Industrial Accidents van de Economische Europese Commissie van de Verenigde Naties. Ruim veertig landen, waaronder Nederland, hebben verplichtingen in het kader van dit verdrag, dat als doel heeft de veiligheid van industriële bedrijven te verhogen. Adequate handhaving is in dat kader een onmisbaar element. De inspectie heeft trainingen ontwikkeld en die gegeven aan inspecteurs die toezicht moeten houden op deze complexe bedrijven.

samenwerking met China

In 2011 is de al eerder in gang gezette samenwerking met China op het gebied van de export van vuurwerk naar Nederland en de export van afvalstoffen vanuit Nederland naar China verder versterkt en uitgebreid. Eind 2011 resulteerde dit in de ondertekening van een formele samenwerkingsovereenkomst door de staatssecretaris en de Chinese nationale toezichthouder, waarin de gemaakte afspraken zijn geconcretiseerd. Verder is een begin gemaakt met de samenwerking met China op het gebied van informatie-uitwisseling over producten uit China die via de Rotterdamse haven Europa binnenkomen.

versterking Europese milieuhandhaving

Het Europese IMPEL-netwerk (IMPEL staat voor Implementation and Enforcement of Environmental Law) is een gezaghebbende organisatie voor samenwerking tussen inspectieorganisaties uit 32 Europese landen. De VROM-Inspectie heeft in 2011 geparticipeerd in meerdere IMPEL-projecten die gericht waren op gezamenlijke inspecties bij grensoverschrijdende afvaltransporten, de ontwikkeling van methodieken voor milieu-inspecties, vernieuwing van het milieutoezicht en de auditing van milieu-inspecties in Europa. Verder heeft zij op een IMPEL-bijeenkomst de resultaten gepresenteerd van de diverse projecten die Nederland leidt, waaronder een project dat gericht is op afvalstoffen afkomstig uit de elektronica en de samenwerking op dit onderwerp tussen Europa en Azië.

Ook heeft de inspectie een vervolg gegeven aan nauwere samenwerking tussen internationale vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie en een verdere harmonisering van hun vervolg- en sanctiebeleid bij illegale handelingen met afval en daaraan gerelateerde onderwerpen. Een door de inspectie uitgewerkt voorstel voor de uitvoering van een project in dit verband is inmiddels door de General Assembly van IMPEL aangenomen.

De inspectie werkt niet alleen samen in IMPEL-verband, maar neemt ook deel aan diverse samenwerkingsverbanden van Europese toezichthouders op het gebied van milieueisen aan producten.

Op initiatief van de politie is met medewerking van de IOD het informele netwerk EnviCrimeNet gestart. Europol ondersteunt het netwerk met een secretariaat en het onderhouden van een besloten website. Op de site kunnen opsporingsdiensten informatie en 'best practices' uitwisselen met andere diensten door heel Europa. Zaakinformatie wordt niet via het netwerk uitgewisseld.

11. wonen, wijken en integratie

integriteit woningcorporaties

In 2011 heeft de inspectie 91 meldingen ontvangen via het Meldpunt Integriteit Woningcorporaties (MIW). Het overgrote deel ging niet over fraude en/of zelfverrijking bij woningcorporaties en is behandeld als burgerbrief. Van de binnengekomen meldingen heeft de inspectie er negen bestuursrechtelijk afgedaan. Bij drie meldingen was sprake van een vermoeden van een strafbaar feit. Deze meldingen zijn in behandeling genomen door de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD). In 2011 heeft de IOD twee strafrechtelijke onderzoeken afgerond met een proces-verbaal dat is overgedragen aan het Functioneel Parket van het OM. In één zaak is het in december 2011 tot een veroordeling van de verdachten gekomen.

uitvoering huisvestingswet

Gemeenten blijven achter in de naleving van de halfjaarlijkse taakstelling die zij van het rijk krijgen opgelegd om verblijfsgerechtigden te huisvesten. Eind 2011 liep ongeveer tweederde van het aantal gemeenten achter. De achterstand was landelijk gedaald van 2554 naar 1924 personen. De VROM-Inspectie heeft bij 39 risicogemeenten de omvang en de oorzaken van (vermoedelijke) overtredingen van de Huisvestingswet onderzocht. Van die 39 zijn er 23 aangeschreven omdat zij onrechtmatige bindingseisen hebben gesteld. Bijna de helft van de aangeschreven gemeenten stelt dergelijke eisen sindsdien niet meer. Ongeveer een kwart van de aangeschreven gemeenten houdt nog vast aan het stellen van onrechtmatige bindingseisen en de rest moet nog besluiten.

ondersteuning handhavingstaak

De helft van de zestien gemeenten die in 2000 een bijdrage uit het investeringsbudget stedelijke vernieuwing hebben gekregen om de normalisatie/deconcentratie van regionale woonwagencentra te voltooien, had dat proces begin 2011 nog niet voltooid. De VROM-Inspectie heeft de resterende acht woonwagenlocaties bezocht en beoordeeld om een versnelde administratieve afdoening van de gereedmelding mogelijk te maken. Er zijn geen onrechtmatigheden aangetroffen.

De inspectie heeft in 2011 de onderzoeksrapportage over woonfraude afgerond. Ongeveer een derde van de vijftig onderzochte gemeenten en de helft van de in die gemeenten actieve woningcorporaties geven aan dat zij geen zicht hebben op de omvang van woonfraude. De meeste gemeenten hanteren bovendien een passief handhavingsbeleid. Ruim 40% van de ondervraagde organisaties meldt dat er sprake is van woonfraude, maar evenveel ondervraagden zeggen dat er weliswaar sprake is van woonfraude, maar dat deze niet als probleem wordt gezien. De inspectie heeft aan bestuurders van gemeenten en woningcorporaties aangegeven dat het belangrijk is om woonfraude aan te pakken.

De inspectie heeft de handreiking 'Aanpak Woonoverlast en Verloedering' opgesteld, die op papier verspreid is onder alle gemeenten en die digitaal verspreid is via sites van de Rijksoverheid, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de brancheorganisatie van woningcorporaties, Aedes.

12. ruimte

verbetering gemeentelijke ruimtelijke plannen en ruimtelijk toezicht

Om de kwaliteit van bestemmingsplannen te verbeteren, heeft de inspectie een onderzoek uitgevoerd naar de manier waarop de rijksbelangen in die plannen zijn vastgelegd. Er is onder andere onderzoek gedaan naar de aspecten buisleidingen en transportroutes externe veiligheid. Het blijkt dat beide aspecten niet goed in lokale bestemmingsplannen zijn geborgd. De inspectie heeft de provinciale verordeningen beoordeeld op de mate van handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid.

borging rijksbelangen in gemeentelijke ruimtelijke plannen

De VROM-Inspectie heeft de borging van rijksbelangen getoetst in bestemmingsplannen waarin die aan de orde is. In totaal zijn in 2011 4074 plannen beoordeeld (in de fasen vooroverleg, ontwerp en vastgesteld). In ruim 25% van de gevallen is een nationaal belang aan de orde. Het resultaat van de beoordeling is dat de rijksbelangen voldoende in de lokale plannen zijn opgenomen.

13. crisismanagement

De VROM-Inspectie was in 2011 verantwoordelijk voor de VROM-brede taken op het terrein van crisisbeheersing. De afdeling Crisismanagement adviseert onder andere operationele en beleidsteams over te treffen maatregelen bij incidenten en calamiteiten met gevolgen voor de gezondheid en het milieu. Samenwerking met andere ministeries en daaraan verbonden kennisinstituten, zoals de Waterdienst, het Nationaal Vergiftigingen Informatiecentrum en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is essentieel.

milieu-ongevallenbestrijding

De afdeling Crisismanagement van het ministerie van IenM coördineert de inzet van mobiele laboratoria en kennisinstituten bij milieucalamiteiten, nucleaire rampen en drinkwaterincidenten.

Een bijzonder voorval was de grote brand bij het bedrijf Chemie-Pack in Moerdijk op 5 januari 2011. Adviezen over de te nemen maatregelen en effecten werden verzorgd door het Beleidsondersteunend Team Milieu-incidenten, een netwerkorganisatie die de kennis en de ervaring van tien gespecialiseerde organisaties bundelt rondom ongevallenbestrijding en gevaarlijke stoffen. De Milieuongevallendienst van het RIVM heeft op verzoek van het team diverse metingen verricht en risicoanalyses opgeleverd. Het onderzoekslaboratorium van het Instituut voor Voedselveiligheid heeft diverse specialistische analyses uitgevoerd. De adviezen hadden onder meer betrekking op beperkte consumptie van groenten en gewassen en het gebruik van kinderspeeltoestellen. In samenspraak met de veiligheidsregio's heeft het beleidsondersteunend team zestien adviezen op het gebied van milieu, gezondheid, vee en voedselveiligheid verstrekt aan de veiligheidsregio's Midden- en West-Brabant en Zuid-Holland-Zuid.

Bij de voorbereiding op dergelijke incidenten is een goede coördinatie tussen alle betrokken (advies) partijen van essentieel belang. De coördinatierol is vanwege de onafhankelijke positie ten opzichte van de kennisinstituten belegd bij de afdeling Crisismanagement.

kernongevallenbestrijding

De afdeling Crisismanagement is verantwoordelijk voor de uitvoering en het beheer van het Nationaal Plan voor de Kernongevallenbestrijding. De Eenheid Planning en Advies Nucleair vormt een adviesnetwerk op het gebied van nucleaire en radiologische incidenten. Naar aanleiding van de ramp in Fukushima is de eenheid van 12 maart tot 16 juni 2011 opgeschaald geweest. Er zijn in die periode twaalf adviezen uitgebracht. Daarnaast zijn er monitoringsprogramma's voor goederen en voedsel afkomstig uit Japan ingesteld en veel vragen van verschillende bedrijven en andere overheden beantwoord.

operationaliteit crisisbeheersingsorganisatie

In 2011 is bij calamiteiten 274 keer een beroep gedaan op het Meldpunt VROM van de afdeling Crisismanagement. De crisisadviesnetwerken zijn vijf keer ingezet.

Bij grotere incidenten werden de crisis(advies)processen ondersteund door het Departementaal Coördinatiecentrum. In 2011 heeft de inspectie stappen gezet om de Integrale Crisisadvies Website (ICAWEB) te koppelen aan twee andere systemen tot een informatieknoppunt voor crisisinformatie. In 2011 was hiervan sprake bij het incident met Chemie-Pack in Moerdijk, het nucleaire ongeval in Fukushima in Japan en een aantal oefeningen met de crisisadviesnetwerken, waaronder de grootschalige, landelijke oefening Indian Summer.

opleiden, trainen, oefenen

De afdeling Crisismanagement organiseert in samenwerking met betrokken netwerkpartners oefeningen en opleidingen om het functioneren van de crisisbeheersingsorganisatie op peil te houden. In 2011 is geoefend op de terreinen bereikbaarheid, nucleair, milieu, drinkwater, terrorisme, buisleidingen, het crisiscentrum en ICAWEB.

In 2011 heeft de nationale kernrampoefening 'Indian Summer' plaatsgevonden. In totaal deden ongeveer zevenhonderd deelnemers aan de oefening mee.

Verder heeft de inspectie zo'n 52 kleinere oefeningen gehouden, variërend van adviestrainingen tot het testen van de bereikbaarheid en het gebruik van het crisisinformatiesysteem.

14. overige taken

burgerbrieven

In 2011 heeft de VROM-Inspectie 772 brieven van burgers ontvangen en 805 brieven (deels uit 2010) afgehandeld. Bij de beantwoording hanteert de inspectie een eenduidige werkwijze, die begint met een telefonische bevestiging en een toelichting waarin burger en behandelaar over en weer vragen kunnen stellen.

De inspectie ontvangt het grootste deel van de burgercorrespondentie per e-mail (veelal via Postbus 51). Naast brieven die rechtstreeks aan de VROM-Inspectie worden gezonden, is een substantieel deel van de correspondentie rechtstreeks gericht aan de koningin of aan de minister (22%). De meeste brieven gingen over Wonen en Bouwen (38%), op de voet gevolgd door Milieu (37%). Het aandeel brieven over ruimtelijke ordening lag beduidend lager.

Om de brieven doelmatiger af te handelen, heeft de inspectie er in 2011 voor gekozen brieven zo veel mogelijk telefonisch af te doen, mits de burger daarmee instemt. Dat heeft ertoe geleid dat 50% van de behandelde brieven telefonisch is afgehandeld. Mede daardoor is 88% van de brieven binnen de gestelde termijn beantwoord. In gevallen waarin afhandeling langer duurt dan gepland, informeert de inspectie de brieveschrijver over de voortgang en de manier van afhandelen. Meestal gaat het om zaken waar nader onderzoek voor nodig is.

De behandeling van de brieven over Wonen en Bouwen is per januari 2012 overgedragen aan het ministerie van BZK. Brieven op het gebied van milieu en van ruimtelijke ordening worden voortaan door het Meld- en Informatiecentrum van de ILT afgehandeld.

15. railvervoer

Het veiligheidsniveau van het Nederlandse spoorstelsel is in 2011 onverminderd hoog. In 2011 vielen er geen doden in het railvervoer. Op overwegen vielen elf doden.

De vier voornaamste risico's in het railvervoer zijn treinen die zogeheten stoptonend seinen passeren, de infrastructuur die niet aan de veiligheidsspecificaties voldoet, materieel dat daaraan niet voldoet en baanwerkers die het Normenkader Veilig Werken niet naleven.

passages van stoptonende seinen

De brancheaanpak om het aantal stoptonendseinpassages terug te brengen, werpt zijn vruchten af. De doelstelling voor 2010 (het aantal van zulke passages op jaarbasis te verlagen naar minder dan de helft van het aantal in 2003 en het risico op stoptonendseinpassages te verminderen tot 75% van het niveau van 2003) is ook in 2011 niet gehaald. Wel zijn het aantal stoptonendseinpassages en het risico verder gedaald.

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
264	256	265	284	248	287	275	240	214	169	155

infrastructuur voldoet niet aan veiligheidsspecificaties

De risico's voor een veilige berijdbaarheid van het spoor liggen bij spoorspattingen, spoorstaafbreuken, *rolling contact fatigue*, wissels en het onderhoud van beveiligingsinstallaties.

In 2011 constateerde de inspectie een aantal gevallen van spoorstaafbreuk, waartegen zij is opgetreden met bestuursdwang. Spoorspattingen hebben zich in 2011 nauwelijks voorgedaan.

De situatie rond wissels is vanaf 2009 verbeterd. Aandacht blijft geboden voor de administratieve vastlegging van het beheer en het onderhoud.

Een treinongeval in Zevenaar, veroorzaakt door koperdiefstal, legde de kwetsbaarheid van het detectiesysteem bloot.

Een in 2011 verschenen rapport over een ongeval in Uithuizen in 2010 leidde tot verhoogde aandacht van de inspectie voor de manier waarop ProRail het beheer van en onderhoudswerkzaamheden aan het spoor uitbesteedt aan contractaannemers. De inspectie let vooral op de implementatie van een deugdelijk normenkader voor de inspectie en het onderhoud van sporen in overwegen en het op orde brengen van het register met beheer- en onderhoudsgegevens. Het rapport leidde tot bestuursrechtelijke maatregelen (lasten onder dwangsom).

materieel voldoet niet aan de veiligheidsspecificatie

De inspectie heeft in 2011 enkele spoorwegondernemingen bestuurlijke boetes opgelegd omdat deze niet toegelaten materieel op het hoofdspoor inzetten.

Eind 2010 heeft de inspectie de spoorwegbedrijven en infrastructuurbeheerders per brief gewezen op de risico's die reizigers lopen wanneer er ergens een trein strandt (onderkoeling, oververhitting of uitdroging). De inspectie eiste een plan van aanpak van de ondernemingen. Na overleg met ProRail en NS Reizigers begin 2011 hebben de spoorpartijen de ambitie uitgesproken om 98% van alle gestrande treinen binnen één uur op gang te krijgen, zodat de passagiers niet langer dan een uur in een gestrande trein hoeven door te brengen. Een aantal incidenten in 2011 toonde aan dat deze ambitie nog niet is waargemaakt.

ProRail heeft oplossingen geboden voor de in de herfst van 2010 geconstateerde detectieproblemen (plaatsbepaling voertuig) met modern, licht materieel op minder intensief bereden sporen. De inspectie monitort de voortgang en de effecten.

baanwerkers leven normkader veilig werken niet na

De Inspectie Verkeer en Waterstaat inspecteert op basis van medebevoegdheid een aantal arboaspecten voor de Arbeidsinspectie. Deze bevoegdheid beperkt zich tot aanrijdgevaar van baanwerkers die aan de spoorbaan werken.

Omdat in de rapportage 'Baanwerken 2010' is bepaald dat de branche zelf het toezicht en de handhaving van eigen regels op zich neemt, heeft de inspectie het afgelopen jaar de aandacht meer gelegd op de naleving van wetgeving dan op brancheregelgeving.

(Onder)aannemers bleken de Arbowet (aanrijdgevaar baanwerkers) in 2011 slecht na te leven. De inspectie constateerde een toename van het aantal ernstige overtredingen. Zij constateerde in ruim 30% van de gevallen overtredingen. In 10% van de gevallen is sprake van ernstige overtredingen. De inspectie constateerde een ongewenste toename van het werken in 'persoonlijke waarneming' (betreft beveiliging baanwerkers door collega).

2011 liet de volgende ontwikkelingen zien wat betreft de veiligheidsnormen.

slachtoffers onder reizigers

In 2011 vielen er geen doden of zwaargewonden te betreuren. Wel vielen er 181 lichtgewonden, van wie 56 in de trein en de rest tijdens het in- en uitstappen.

letsels onder personeel

Onder personeelsleden vielen één zwaargewonde en negen lichtgewonden. Drie van hen waren baanwerkers.

overweggebruikers

Onder overweggebruikers vielen elf doden, vier zwaargewonden en negen lichtgewonden. De meeste doden (acht) vielen in auto's.

vergunningverlening

vergunningen railvervoer		
	planning	realisatie
infravergunningen	60	0
machinistenvergunningen	1500	0
aantal vergunningen	245	250
norm: behandeltijd afhankelijk van soort vergunning (grote variatie)	80%	75%

Vanaf 11 oktober 2011 is de geldigheidsduur van veiligheidsattesten op grond van de Spoorwegwet niet meer drie jaar, maar vijf jaar.

Op 15 november 2011 is de nieuwe wetgeving voor spoorwegpersoneel in werking getreden. De inspectie is, ter vereenvoudiging van de invoering, met de spoorbranche overeengekomen dat die de vanaf 1 april 2012 machinistenvergunningen gaat aanvragen.

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum railvervoer		
	planning	realisatie
telefoon	350	468
e-mail / brief	150	203

In 2011 zijn er meer contacten via het Informatiecentrum geweest dan was voorspeld. Mogelijk heeft dat te maken met een betere bekendheid van het 088-nummer bij de ondertoezichtstaanden. Het 088-nummer wordt steeds vaker in rapporten vermeld.

passagiersrechten		
	planning	realisatie
aantal klachten	50	19

Op 4 oktober 2011 is de inspectie aangewezen als instantie die de rechten van reizigers in het treinverkeer behartigt en hen wijst op hun verplichtingen.

toezicht

De inspectie wordt in haar toezicht steeds meer geconfronteerd met een handhavingtekort op het gebied van bedrijfsnorm en regelgeving, bijvoorbeeld van ProRail. Zij kan dergelijke normen en regels moeilijk handhaven hoewel deze deel uitmaken van het veiligheidmanagementsysteem. In tegenstelling tot de lucht- en scheepvaartsector zijn deze regels en normen in de spoorsector niet wettelijk bindend verklaard.

toezicht railvervoer		
	planning	realisatie
audits	72	114
convenanten	2	0
objectinspecties	1790	1873
inspecties passagiersrechten	100	27
audits passagiersrechten	3	0
ongevallenonderzoek	1000	1268

De inspectie heeft niet de twee convenanten in de railsector gerealiseerd die zij voor 2011 had voorzien. Wel is een methodiek ontwikkeld om 'convenantwaardige' (goed presterende) bedrijven te onderscheiden van slecht presterende bedrijven (onderwerp van gerichte inspecties).

De inspectie heeft bij ongevallenonderzoek een eerder opgelopen achterstand weggewerkt, wat leidde tot een hoger aantal afgewerkte onderzoeken.

Voor hardnekkige veiligheidsproblemen vraagt de inspectie bedrijven een ALARP-afweging te maken (waarbij ALARP staat voor *as low as reasonably practicable*). Die is in 2011 in enkele gevallen aan de orde geweest.

Samen met de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) heeft de inspectie, naar aanleiding van een calamiteit in juli 2009 in de Schipholtunnel, in 2010 een onderzoek uitgevoerd naar de veiligheidsomstandigheden in spoortunnels. In totaal zijn acht tunnels geïnspecteerd. De rapportage is op 17 juni 2011 naar de Tweede Kamer gestuurd. De rapportage heeft geleid tot verbeteracties door de betrokken partijen. De inspectie en IOOV geven spoortunnelveiligheid extra aandacht in hun toezicht.

Taalproblemen tussen Franstalige Belgische machinisten en Nederlandse treindienstleiders kunnen bij de uitwisseling van veiligheidsberichten tot gevaarlijke situaties leiden. De inspectie heeft daar sinds 2005 meermalen tegen opgetreden, onder meer door een last onder dwangsom aan NS Reizigers op te leggen, onder wiens attest het vervoer plaats vindt. Ondanks toezeggingen door NS Reizigers en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS) om de situatie te verbeteren, blijkt de naleving nog steeds onvoldoende. Dit leidde in 2011 tot drie verbeuringen van de opgelegde last onder dwangsom. Zowel op het gebied van de arbo- als de spoorwegwet heeft de inspectie in 2011 meer bestuursrechtelijke (zware) interventies toegepast, zoals bestuursdwang, last onder dwangsom en bestuurlijke boete/boeterapporten. Op het gebied van de arbowetgeving zijn 24 zware interventies uitgevoerd (waarvan zeven boeterapporten). In het geval van de Spoorwegwet ging het om zestien zware interventies (waarvan twee boeterapporten).

ongevallenonderzoek

In 2011 is de inspectie 21 onderzoeken naar incidenten begonnen, waarvan vier met gevaarlijke stoffen (zie het hoofdstuk over gevaarlijke stoffen). De laatstgenoemde incidenten vonden plaats op het rangeerterrein Kijfhoek en hebben geleid tot tijdelijke stillegging van het zogeheten heuvelproces (het samenstellen van goederentreinen) aldaar. In dit kader heeft de inspectie een 'last onder dwangsom' opgelegd aan KeyRail, ProRail en DB Schenker. Opvallende ongevallen waren verder die in Zevenaar (detectieprobleem door koperdiefstal) en die in Leiden (treinbotsing).

samenwerking

De inspectie heeft in 2011 met het KLPD snelheidscontroles uitgevoerd op een plaats waar een tijdelijke snelheidsbeperking gold. In totaal werden 57 treinen gecontroleerd, waarbij drie overtredingen werden vastgesteld. Bij een controle door de KLPD trof deze in 2011 voor het eerst een machinist aan die onder invloed was van alcohol (1 promille).

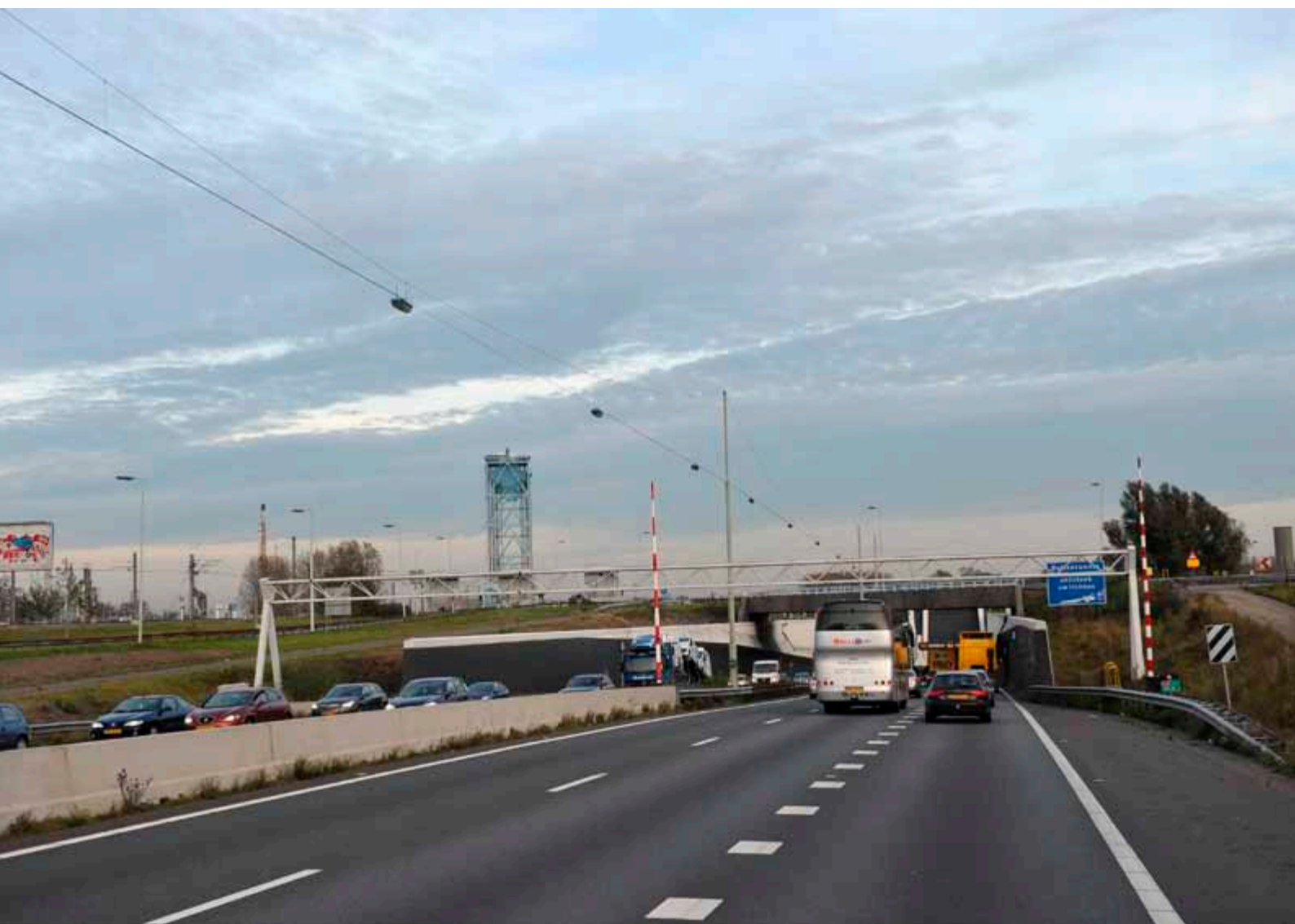
In het kader van samenwerking en toekomstig toezicht op afstand zijn de inspecteurs van de Inspectie Verkeer en Waterstaat op pad geweest met inspecteurs van ProRail. Gezamenlijk hebben zij inspecties aan infra-elementen uitgevoerd. Op die manier kon worden nagegaan hoe beide organisaties de (ProRail) regelgeving interpreteren.

Aan de Arbeidsinspectie heeft de inspectie diverse signalen van spoorwegpersoneel over arbeidsomstandigheden doorgegeven.

16. busvervoer

vergunningverlening

De Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft de vergunningverlening in het busvervoer gemandateerd aan het kwaliteitszorgbedrijf Kiwa. Het gaat om 550 communautaire vergunningen en 250 vergunningen voor internationaal geregeld vervoer.

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum busvervoer		
	planning	realisatie
telefoon	550	380
e-mail / brief	550	311

toezicht

toezicht busvervoer		
	planning	realisatie
weginspecties	1550	1164
besloten vervoer nationaal	650	978
internationale lijndiensten	900	186
bedrijfsinspecties	210	178
audits	70	15
convenanten	6	5

Uit voorgaande jaren blijkt dat de busbranche een behoorlijk niveau van naleving van wet- en regelgeving kent en aandacht heeft voor de veiligheidsaspecten van het vervoer. Voor de inspectie geeft dat aanleiding om convenanten met goed presterende bedrijven te sluiten en zo de toezichtlast voor deze bedrijven te verminderen. Bedrijven die voldoen aan de door de Inspectie gestelde eisen komen in aanmerking voor een handhavingconvenant. In 2011 heeft de inspectie na een audit traject met vijf besloten busbedrijven een convenant gesloten.

In 2011 is de inspectie begonnen met een traject om een handhavingconvenant af te sluiten met de Stichting Keurmerk Touringcarbedrijven (SKTB). De SKTB is geen ondertoezichtstaande van ILT, maar het beoogde convenant zal een belangrijke rol in het toezicht gaan spelen.

Door extra aandacht van de inspectie aan manipulatie van de digitale tachograaf in het goederenvervoer heeft zij haar inspectieprogramma in de tweede helft van 2011 aangepast en is de beschikbare toezichtcapaciteit voor het busvervoer deels naar dat aandachtsgebied verschoven. Het gevolg is dat daardoor het aantal geplande weg- en bedrijfsinspecties in het busvervoer niet is gerealiseerd.

Het beeld dat de inspectie in het meerjarenplan heeft gepresenteerd van het aantal weginspecties dat zij op internationale lijndiensten en op ander internationaal busvervoer heeft uitgevoerd lijkt in tegenspraak met haar intentie om haar aandacht te verleggen van het toezicht op nationaal naar dat op internationaal vervoer. Een belangrijk deel van de cijfers over weginspecties naar nationaal besloten busvervoer heeft echter ook betrekking op het internationale busvervoer. Dat komt doordat het door nationale vervoerders verrichtte internationale vervoer, onder het kopje 'nationaal' is geregistreerd. Vanaf 2012 zal dat niet meer op die manier gebeuren.

Het beeld dat over 2011 uit de inspectieresultaten naar voren komt, is dat het internationale vervoer op het gebied van naleving niet anders presteert dan het nationale vervoer. De naleving van wet- en regelgeving door buitenlandse busbedrijven is in 2011 niet verbeterd.

De inspectie heeft een nieuwe aanpak van het vervoer rond evenementen toegepast bij het jaarlijkse vrijwilligersevenement 'Roparun'. De inspectie heeft in 2011 samen met de organisatie de risico's rond het evenement in kaart gebracht, onder meer met een enquête. Op basis daarvan zijn afspraken gemaakt om de risico's te verkleinen en/of te vermijden.

opsporing

In 2011 heeft de inspectie op grond van de naleving binnen het busvervoer geen noodzaak tot opsporing geconstateerd.

17. taxi

Op 1 oktober 2011 is de wijziging van de Wet Personenvervoer 2000 in werking getreden. Hierdoor zijn (voorlopig) zeven gemeenten bevoegd om taxiondernemingen te verplichten zich aan te sluiten bij een nieuwe of bestaande groep. De gemeente bepaalt de maximale groeps grootte en legt vast hoe de groep voor de reiziger herkenbaar is. Daarnaast kan de gemeente andere kwaliteitseisen stellen. Het doel van deze groepsvorming is meer sociale controle af te dwingen, waardoor de kwaliteit van de taxi verbetert.

Op 15 oktober 2011 is het nieuwe tariefsysteem in werking getreden. Dit houdt in dat er een tarief per kilometer én per tijdseenheid geldt. Met ingang van 1 april 2012 is dit systeem voor alle straattaxi's verplicht.

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum taxi		
	planning	realisatie
telefoon	8000	3047
e-mail / brief	4000	1542

De verwachte afname (60%) aanvragen door overheveling van de vergunningverlenende taken van de inspectie naar Kiwa zou in de loop van 2011 worden gecompenseerd door invoering van de boordcomputer, wijziging van de Taxiwet en meer aandacht voor rolstoelvervoer. Deze wijzigingen zijn pas laat in 2011 ingevoerd, waarmee het aantal nieuwe contacten onvoldoende was om de afname volledig te compenseren.

In 2011 is een vernieuwde versie van het Taxiboekje verschenen waarin de regels uit de Wet Personenvervoer 2000, het Besluit Personenvervoer 2000, de Arbeidstijdenwet en het Arbeidstijdenbesluit Vervoer op een rijtje zijn gezet. Het boekje bevat daarnaast informatie over de ondernemersvergunning en het vergunningbewijs.

Vanaf 1 maart 2011 is het klachtenmeldpunt www.taxiklacht.nl operationeel. Het meldpunt is een samenwerkingsverband van de brancheorganisatie voor het taxivervoer (KNV Taxi), reizigersvereniging Rover en het ministerie van Infrastructuur en Milieu. De samenwerkende partijen hebben zich georganiseerd in de Stichting Klachtenmeldpunt Taxivervoer. Het nieuwe klachtmeldpunt wil door een andere manier van werken meer inzicht geven in de aard van de klachten en ook actiever optreden tegen de ondernemer over wie de klacht is geuit.

toezicht

toezicht taxi		
	planning	realisatie
weginspecties	5500	5270
bedrijfsinspecties	420	264
audits	25	7
convenanten	2	2

Naast bovenvermelde inspecties is in 2011 ook het nieuw ontwikkelde product digitale inspecties gerealiseerd. De productie bedroeg 1.164 inspecties.

In 2011 heeft de inspectie met twee bedrijven een handhavingconvenant afgesloten. Met twee andere bedrijven is een traject in gang gezet dat kan leiden tot een convenant. Van drie bedrijven heeft de inspectie geconstateerd dat deze nog niet toe zijn aan een convenant. Deze bedrijven werken aan een verbetertraject.

2011 was het jaar waarin de inspectie taxichauffeurs is gaan informeren over rolstoelvervoer om hen zo bewust te maken van latente veiligheidsrisico's van dergelijk vervoer. In totaal controleerde de inspectie 585 taxibusjes en bekeek zij samen met de chauffeurs op een informatieve manier hoe rolstoelpassagiers veilig vervoerd kunnen worden. Ongeveer één op de drie taxibusjes bleek in overtreding te zijn.

Om het rolstoelvervoer veiliger te maken heeft de inspectie het 'Rolstoel-ABC' ontwikkeld, een online test waarmee taxichauffeurs hun kennis over veilig rolstoelvervoer kunnen vergroten. Het Rolstoel-ABC is een groot succes gebleken; inmiddels is de test meer dan 20.000 keer ingevuld.

De aanpak heeft de ketenpartners gemotiveerd om te komen tot een projectgroep Veilig Vervoer Rolstoelen, waarin een actuele gedragscode wordt opgesteld die moet bijdragen aan veilig rolstoelvervoer in de hele keten. De code wordt gebruikt bij landelijke en regionale aanbestedingen, de opleiding Doelgroepvervoer Rolstoelen en als eis voor taxikeurbedrijven.

De inspectie zet, vaak in samenwerking met de politie, *mystery guests* in als regulier interventiemiddel. De inspectie constateert er overtredingen mee die zij bij een reguliere inspectie niet opmerkt. Ook andere toezichthouders hanteren de *mystery guest* als toezichtmiddel. In 2011 heeft de inspectie vijftien inspecties met *mystery guests* uitgevoerd (elf in Amsterdam/Schiphol en vier in Groningen), waarbij zij veertien overtredingen van de Wet Personenvervoer 2000 constateerde en tien overtredingen van de Wegenverkeerswet.

In 2011 heeft de inspectie uit de branche en van lagere overheden meer signalen over illegaal betaald taxivervoer (zogeheten snorders) ontvangen. In het kader van een samenwerkingsverband met de politie van Amsterdam (District 3) dat was gericht tegen snorders heeft de inspectie van 1 januari 2010 tot eind 2011 zo'n 350 verdachten opgepakt. Van hen is er tot nu toe slechts één ontslagen van rechtsvervolging. In Amsterdam-Zuidoost is sprake van een ernstig snorderprobleem. Vaak bleek sprake van recidive. Alleen al bij een in het najaar van 2011 gehouden actie werden binnen zes uur 39 verdachten aangehouden, waarvan 35 recidivisten. De inspectie zet de samenwerking met de politie in 2012 voort.

De minister van Justitie heeft in 2010 aangekondigd taxichauffeurs continu te gaan screenen om te voorkomen dat degenen onder hen die een ernstig delict hebben gepleegd nog langer werkzaam zijn in hun beroep. De inspectie heeft in verband daarmee op 29 juni 2011 een convenant ondertekend waarin de verschillende taken en verantwoordelijkheden van de Kiwa, het ministerie van Veiligheid & Justitie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat op het gebied van continue screening van chauffeurspassen zijn vastgelegd. Sinds 1 juli 2011 informeert het ministerie van Veiligheid en Justitie de inspectie direct als een taxichauffeur een delict heeft gepleegd dat relevant is voor de betrouwbare uitoefening van diens beroep. In december 2011 werden 10.172 chauffeurspashouders continu gescreend.

Het schorsen van een chauffeurspas is een tijdelijke maatregel, die maximaal twaalf weken kan duren. Binnen die periode moet een chauffeur een nieuwe Verklaring Omtrent Gedrag overleggen. Als dat gebeurt, blijft de pas geldig. Zo niet, dan vervalt de chauffeurspas. In 2011 was dat zes keer het geval.

De wetgeving met betrekking tot de Boordcomputer Taxi is op 1 oktober 2011 in werking getreden. Door problemen in de veiligheidcertificeringprocedure (Diginotar) konden in 2011 geen goedgekeurde apparaten worden geleverd. Kiwa kon daardoor ook geen chauffeurskaarten maken, met als gevolg dat de boordcomputer in 2011 nog niet operationeel was.

zwarte handhaving

In 2010 is de inspectie tien onderzoeken gestart die in 2011 zijn afgerond. In 2011 zijn 32 onderzoeken gestart en afgerond. De inspectie heeft in dat jaar acht onderzoeken ingesteld die nog niet zijn afgerond en doorlopen tot in 2012. Van de in 2011 afgeronde onderzoeken hadden er zes geen gevolgen. De andere hebben geleid tot een boeterapport en/of een proces-verbaal. Het resultaat van het gezamenlijke optreden met onder meer de Belastingdienst en de politie is dat diverse foutieve vof-constructies uit de markt zijn genomen.

samenwerking

Naar aanleiding van de evaluatie van de Handhavingplatforms hebben bij enkele Handhavingplatforms aanpassingen plaatsgevonden. De aanpassingen verschillen per platform. Het gaat bijvoorbeeld om een tweedeling van overleg in strategisch en operationeel overleg, het komen te vervallen van een platform of een andere samenstelling van de deelnemers aan een platform.

18. goederenvervoer

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum goederenvervoer		
	planning	realisatie
telefoon	30500	5578
e-mail / brief	4000	2943

De gevolgen van de overheveling van vergunningverlenende taken naar Kiwa werd in de loop van 2011 goed merkbaar en zichtbaar.

toezicht

toezicht goederenvervoer		
	planning	realisatie
weginspecties ATB-V*/EVOA	11000	11787
bedrijfsinspecties	750	504
audits	120	33
convenanten	10	10
inspecties overbelading	3750	3336
digitale inspecties	1500	0

* Arbeidstijdenbesluit Vervoer.

In 2011 voerde de inspectie het toezicht op tien ondernemingen uit op basis van een handhaving-convenant. Met één onderneming is zo'n convenant al in 2009 gesloten, met een ander in 2010. In 2011 is met acht nieuwe ondernemingen een convenant afgesloten. Het doel van dergelijke convenanten is het percentage overtredingen door transportbedrijven te verminderen en de toezichtlast te verminderen.

Met een aantal transportbedrijven die ook opdracht tot vervoer geven heeft de inspectie specifieke afspraken in het convenant gemaakt. Daarin is vastgelegd dat de opdrachtgevers binnen een bepaalde termijn gebruik gaan maken van transportbedrijven met een aantoonbaar goedwerkend management-compliancesysteem.

De rapportage door de inspectie in het kader van de Europese controlerichtlijn voor arbeids-, rij- en rusttijden in het wegvervoer vindt plaats over de periode 2011 en 2012. De tussenstand op basis van de cijfers van 2011 is dat de inspectie iets meer dan de helft van het benodigde aantal controledagen heeft behaald.

De inspectie heeft geconstateerd dat de digitale tachograaf in het wegvervoer veelvuldig wordt gemanipuleerd. Dergelijke manipulatie leidt tot ongewenste situaties. Deze beïnvloedt de verkeersveiligheid nadelig, zorgt voor concurrentievervalsing, en de arbeidsbescherming raakt erdoor in het geding. De meest voorkomende vormen van manipulatie zijn het gebruik van magneten, rijden op andermans of zonder bestuurskaart en het ontbreken of verbreken van de verzegeling.

Uit risicogerichte inspecties in 2011 van vooral internationaal geconditioneerd (koel)vervoer blijkt dat ongeveer dertig procent van de vervoerders bewust manipuleert. Zowel bij Nederlandse vervoerders (28 procent) als bij buitenlandse vervoerders (34 procent) heeft de inspectie overtredingen geconstateerd. Daarom geeft zij sinds het najaar van 2011 voorrang aan het toezicht op manipulatie van de digitale tachograaf in het wegvervoer en heeft zij haar inspectieprogramma daarop aangepast. Door een betere registratie van de controlegegevens heeft de inspectie een beter beeld wat de deelmarkten zijn waarbinnen het meest wordt gemanipuleerd. De pakkans wordt vergroot met speciaal daartoe uitgeruste uitleesapparatuur, nieuwe inspectiemethodes en gerichte samenwerking met het KLPD, de regiopolitie en de Rijksdienst Wegverkeer (RDW). Zowel transport- als bedrijfsinspecties maken deel uit

van de aanpak van bewust manipulerende bedrijven. Daarnaast overlegt de inspectie met de brancheorganisaties hoe zij de naleving in de sector kunnen helpen bevorderen.

In 2011 heeft de inspectie een begin gemaakt met 'postale' inspecties, waarmee zij meer zicht wil krijgen op het risicoprofiel van nog onbekende/nieuwe transportbedrijven. In het kader daarvan heeft de inspectie bij 157 bedrijven informatie opgevraagd.

De inspectie was van plan om vanaf 2011 digitale inspecties in te voeren. Zij wilde daarvoor de informatie van de meetlussen voor overbelading gebruiken. In 2011 bleek het niet mogelijk om een overtredingspercentage vast te stellen op de meetpunten overbelading, omdat de meetlussen nog niet klaar zijn. De ombouw van de bestaande meetpunten tot een zogeheten wegkant-inwinstation zal in het eerste kwartaal 2012 zijn afgerond.

Het instrumentarium van de bestuursrechtelijke handhaving dat de inspectie ter beschikking staat is uitgebreid met de beleidsregel voor het opleggen van een last onder dwangsom. Deze is eind december 2011 in de *Staatscourant* gepubliceerd.

opsporing

In twintig zaken is de inspectie door boetes op te leggen, opgetreden tegen ondernemingen die de digitale tachograaf structureel manipuleerden. Ook heeft de inspectie circa vijf keer opgetreden tegen faillissementsfraude door gebruik te maken van de Wet BIBOB, zodat een ongewenste doorstart kon worden voorkomen.

samenwerking

De inspectie is samen met de Arbeidsinspectie begonnen twintig grote transportbedrijven te onderzoeken die zij verdenkt van:

- arbeidsmarktfraude (uitbuiting, afdracht belastingen en sociale lasten);
- eis van dienstbetrekking (betreft goed werkgeverschap);
- cabotagevervoer in strijd met de EU-verordening Wegvervoer;
- niet voldoen aan randvoorwaarden voor de vergunningplicht voor het wegvervoer;
- niet voldoen aan de EU-verordening voor rij- en rusttijden.

Inmiddels heeft de inspectie negen bedrijven onderzocht, waaraan diverse bestuurlijke boetes zijn opgelegd. In twee gevallen heeft het onderzoek geleid tot het verzoek aan de Nationale en Internationale Wegorganisatie (NIWO) om de vergunning van deze ondernemingen in te trekken.

In samenwerking met en op verzoek van de Britse Vehicle and Operator Services Agency heeft de inspectie twintig Engelse postbusfirma's onderzocht. De vraag was of er sprake is van een reële vestiging. Inmiddels heeft het Britse agentschap een proces in gang gezet om de vergunning van enkele van deze bedrijven in te trekken of heeft het de vergunning inmiddels ingetrokken.

Samen met de nVWA/AID pakt de inspectie twee bedrijven aan die actief zijn in het internationale veetransport. Met een aantal politieregio's pakt zij transportbedrijven aan die op grote schaal valsheid in geschrifte op het gebied van mestvervoer plegen.

De samenwerking van de inspectie binnen Euro Contrôle Route (ECR) is in 2011 goed verlopen. Medewerkers van de inspectie namen onder meer deel aan zes multilaterale trainingen en uitwisselingen. De ECR heeft voor de tweede keer een conferentie voor het middenmanagement georganiseerd, waarin zij specifiek aandacht besteedde aan vermoeidheid van chauffeurs.

Dat ECR-lidstaten steeds meer tachograafmanipulaties constateren, toont aan dat de samenwerking tussen de lidstaten op dat punt succesvol is. De gezamenlijke ECR-TISPOL werkgroep over manipulatie van (digitale) tachografen organiseerde in 2011 drie masterclasses.

Ondertekening van het eerste werkplan van ECR-TISPOL en de International Road Union (IRU) op 2 maart 2011 luidde het begin in van de publiek-private samenwerking tussen betrokken partijen binnen het (internationale) wegvervoer. Dat de ECR en de IRU samen het Loket disproportionele sancties (bedoeld om grote afwijkingen in boetebedragen in de diverse landen te inventariseren) bemannen, is het eerste resultaat van deze samenwerking.

In opdracht en in samenwerking met de Europese Commissie heeft de ECR een conferentie over ladingzekering georganiseerd in Lausitz (Duitsland). Vanwege de grote diversiteit in normen, wetgeving, aanpak, sancties en correcties op dit moment gaat de ECR zich inzetten voor een geharmoniseerde aanpak in Europa, in afwachting van Europese wetgeving.

In het kader van de samenwerking binnen de Benelux heeft de inspectie in 2011 de operationele samenwerking met België geïntensiveerd. Tevens vond een uitwisseling van personeel plaats.

gezamenlijk inspectieprogramma

De samenwerking tussen de verschillende toezichthouders krijgt steeds meer vorm. De inspecties zijn begonnen handhavingconvenanten te sluiten met bedrijven die daar op grond van hun nalevinggedrag voor in aanmerking komen. In eerste instantie gaat het om convenanten tussen bedrijven en inspectiediensten afzonderlijk.

De inspectie heeft het aantal integrale transportcontroles in 2011 verder uitgebreid. Er doen nu twintig in plaats van dertien politiekorpsen aan mee. Gemiddeld worden jaarlijks in elke politieregio vijf integrale transportcontroles verricht. In een aantal gevallen was sprake van themagericht toezicht, vooral gericht op afvalstoffen. De integrale transportcontroles worden meer informatie gestuurd ingericht: informatie die bij diensten beschikbaar is, wordt uitgewisseld om te bekijken hoe controles zo efficiënt en effectief mogelijk kunnen worden uitgevoerd. De controles worden bovendien veel thematischer.

Behalve integrale transportcontroles vinden steeds meer controles plaats waarin de inspectie samenwerkt met twee of meer diensten. Deze controles zijn vaak gericht op een thema, bijvoorbeeld op fraude met digitale tachografen of zware handhaving.

In 2011 heeft een aantal inspectiediensten zich aangesloten op Inspectieview Bedrijven. Na de Arbeidsinspectie heeft inmiddels ook de inspectie haar bestanden via Inspectieview ontsloten. De verwachting is dat op korte termijn ook de andere rijkstoezichthouders zich zullen aansluiten. Door via Inspectieview inspectieresultaten wederzijds te ontsluiten, kunnen inspectiediensten de informatie gebruiken om de risicoanalyse te verbeteren en efficiënter en effectiever toezicht te ontwikkelen.

19. binnenvaart

vergunningverlening

In 2011 mandateerde de inspectie de klassenbureaus Bureau Veritas, Germanischer Lloyd en Lloyd's Register om inspecties uit te voeren en certificaten voor binnenvaartschepen af te geven. Daarnaast heeft de inspectie de particuliere instellingen het Nederlands Bureau Keuringen Binnenvaart (NBKB) en Register Holland voorlopig aangewezen om onderzoeken uit te voeren voor de certificering van binnenvaartschepen. Voorafgaand aan deze overdracht van bevoegdheden voerde de inspectie startaudits bij deze organisaties uit. Verder heeft zij de programmering gestart voor het vanaf 2012 uit te voeren (systeem)toezicht.

Per 1 oktober 2011 werd het inspectieloket definitief gesloten voor nieuwe vergunningaanvragen voor de binnenvaart.

vergunningverlening		
	planning	realisatie
vergunningen	3000	5406

Dat de inspectie meer binnenvaartvergunningen heeft uitgegeven dan voorzien, is veroorzaakt door het langer uitgeven van certificaten. De inspectie blijft dat nog doen tot het begin van 2012, omdat de klassenbureaus en de particuliere instellingen (nog) niet de beschikking hebben over de specifieke software die nodig is om de certificaten uit te geven.

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum binnenvaart		
	planning	realisatie
telefoon	17550	12085
e-mail / brief	900	749

De realisatie wijkt van de planning af. Dit komt omdat veel telefoongesprekken nog rechtstreeks bij de medewerkers van binnenvaart binnenkomen (en daarmee niet geregistreerd worden). Verder heeft de inspectie geen rekening gehouden met de overheveling van taken naar klassenbureaus. De overdracht naar klassenbureaus is in de tweede helft van 2011 ingezet. Die heeft niet geleid tot de verwachte toename van contacten, maar eerder tot een afname.

toeicht

toezicht binnenvaart		
	planning	realisatie
aantal convenanten	5	5
objectinspecties	510	588
tankvaart	80	130
containervaart	260	388
bulkvaart	80	
passagiersvaart	80	70
terminals	10	0
thema-acties	3	3
inspecties scheepsafvalstoffenbesluit	1	0
audits	28	0
klassenbureau's	3	2
overige erkende organisaties	25	2
Totaal		
pleziervaart	125	127
objectinspecties	100	96
inspecties n.a.v. klachten	25	31

Behalve de inspectie handhaven op structurele basis ook Rijkswaterstaat en de havenbedrijven van Rotterdam en Amsterdam de Binnenvaartwet. De Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft daarbij de regierol en neemt zelf circa 25% van het totaal aantal inspecties voor haar rekening.

Uit de uitgevoerde inspecties bleek voor de binnenvaart een overall naleefniveau in 2011 van 66%. Vanwege grove overtredingen van de Binnenvaartwet legde de inspectie in totaal 112 bestuurlijke boetes op.

Om Rijkswaterstaatinspecteurs op te leiden, heeft de inspectie de periode van samenvarende inspecties met Rijkswaterstaat verlengd tot in 2012. Tijdens overleg met de sector richtte de inspectie haar aandacht op de nieuwe regels van de Binnenvaartwet, het Scheepsafvalstoffenbesluit en het Scheepsafvalstoffenverdrag.

De inspectie heeft thema-acties gehouden op rondvaartboten en bij de Kreekraksluizen. Bij 15% van de gecontroleerde open rondvaartboten ontbraken de vereiste certificaten en bij 32% was sprake van onvoldoende en/of onjuiste reddingsmiddelen. Bij de Kreekraksluizen bezocht de inspectie tien schepen, die zij varend inspecteerde. Bij slechts één van de gecontroleerde schepen klopte de ladingdocumentatie van een container met gevaarlijke stoffen niet. Ook was er een afvalcontainer niet gemeld. Verder heeft de inspectie in 2011 een begin gemaakt met een thema-actie op bunkerstations. De actie loopt door tot in 2012.

In 2011 heeft de inspectie handhavingconvenanten afgesloten met vijf rederijen. Deze convenanten omvatten afspraken over het structureel op orde houden en zo mogelijk verbeteren van de naleving van wet- en regelgeving, waardoor de toezichtlast door inspectiediensten vermindert.

In 2011 schonk de inspectie op verschillende manieren aandacht aan de risico's rond de instabiliteit van schepen. Zo verzorgden specialisten van de inspectie en de Zeehavenpolitie opleidingen over stabiliteitscontrole voor inspecteurs van handhavende inspectiediensten. Voor Aquapol, een politie-samenwerkingsverband van zestien landen in de EU, verzorgden de Zeehavenpolitie en de Waterpolitie samen met de inspectie een internationale training voor handhavers uit Duitsland, Frankrijk, Hongarije, Roemenië, Slowakije en Tsjechië. Het doel was kennis over de stabiliteitscontroles op binnenvaartschepen over te dragen. Tijdens inspecties schonk de politie extra aandacht aan de scheepsstabiliteit in het containervervoer.

Tijdens inspecties en naar aanleiding van ongevallenonderzoeken heeft de inspectie aandacht gevraagd voor en gewerkt aan verbetering van het veiligheidsbewustzijn bij de bemanning van binnenvaartschepen. Zo lette de inspectie tijdens reguliere inspecties expliciet op de beschikbaarheid en de bereikbaarheid van reddingsmiddelen en op de kennis over het gebruik daarvan. Zij nam daarbij ook enkele taken op het gebied van arbeidsveiligheid (vooral de draagplicht van zwemvesten) van de Arbeidsinspectie over en controleerde bij varende inspecties specifiek op vaar- en rusttijden.

20. koopvaardij en visserij

vergunningverlening

In 2011 heeft de inspectie haar telecomtaken (certificering van bijvoorbeeld radiografische instrumenten) aan marktpartijen overgedragen. Daarnaast is zij begonnen met de voorbereidingen om de vergunningverlenende taken die voortkomen uit het Sloop- en ballastwaterverdrag over te dragen aan klassenbureaus.

Het onderzoek in hoeverre de inspectie certificeringswerkzaamheden die samenhangen met de komende Maritime Labour Convention aan de markt zal kunnen opgedragen is nog niet afgerond.

In 2011 heeft de inspectie maatregelen getroffen om tekortkomingen in het proces van certificering van visserij schepen aan te pakken. Voor de visserij is sprake van ingewikkelde regelgeving, waardoor onduidelijkheden ontstonden over de certificaten die schepen moeten hebben en aan welke eisen deze precies moeten voldoen. Die problematiek heeft de inspectie in 2011 in beeld gebracht en over specifieke zaken met de sector overleg gevoerd. Begin 2012 is het proces van certificering opnieuw ingericht.

vergunningverlening		
	planning	realisatie
zeevaart; vergunningen (certificaten)	4800	4305
visserij; vergunningen (certificaten)	850	903

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum koopvaardij en visserij		
	planning	realisatie
koopvaardij: telefoon	4000	3374
koopvaardij: e-mail / brief	1500	554
visserij: telefoon	550	871
visserij: e-mail / brief	50	47

Bij Visserij is een toename van telefonische contacten bij het Informatiecentrum te zien. Die wordt vooral veroorzaakt doordat in september de directe telefonische doorschakeling naar Visserij uit de bedrijfs-telefooncentrale is verwijderd. De gesprekken voor Visserij komen daardoor nu bij het Informatiecentrum terecht, worden vervolgens geregistreerd en zijn daarmee zichtbaar in de rapportages.

toezicht

toezicht koopvaardij en visserij		
koopvaardij	planning	realisatie
aantal convenanten	10	1
objectinspecties	2260	1815
vlaggenstaat	510	221
port state control/havenstaat	1750	1594
toezicht op klassenbureaus en overige instellingen	50	44
visserij		
objectinspecties	225	130

De inspectie heeft minder havenstaat-, vlaggenstaat- en visserij-inspecties kunnen doen dan zij had gepland, gegeven de gedurende het jaar beschikbare toezichtcapaciteit als gevolg van verschuiving van de aandachtgebieden. Inspecteurs zijn ingezet om een inspectieregime op Bonaire, Sint Eustatius en Saba op te zetten en in te richten en het nieuwe inspectieregime voor vlaggenstaatinspecties en daaraan gekoppelde opleidingen is geïmplementeerd.

De Europese Commissie heeft Nederland op grond van een nieuwe rekenmethodiek een formele target van 1913 *Port State Control*-inspecties (PSC-inspecties) opgedragen. Daarbij heeft de European Maritime Safety Agency (EMSA) aannames gehanteerd die achteraf niet juist bleken te zijn. Om die reden zal de Commissie geen infractieprocedures starten als lidstaten – waaronder Nederland – niet aan hun target voor 2011 hebben voldaan.

Uiteindelijk heeft de inspectie 1594 van de gewenste 1913 PSC-inspecties gehouden. In 57 gevallen leidden die tot een aanhouding, waarna de geconstateerde onregelmatigheden verholpen moeten zijn voordat het schip verder mag varen.

Binnen de programmering van de PSC-inspecties schonk de inspectie in 2011 extra aandacht aan aspecten die samenhangen met de stabiliteit van het schip en met de lading.

Andere risico's in de koopvaardij zijn overbelading, arbeidsgerelateerde ongevallen, gebruik van reddingmiddelen, brand, bedieningsfouten, communicatie tussen en kwaliteit van bemanningsleden en het sjoeren van containers. Inspectiebevindingen en ongevalonderzoeken zijn belangrijke bronnen voor aanbevelingen en te treffen maatregelen om deze risico's te beperken.

Vanaf april 2011 voert de inspectie vlaggenstaatinspecties volgens een op risico's gebaseerde programmering uit. Daarmee wordt bereikt dat met minder inzet en minder last voor reders die de wet- en regelgeving goed naleven toch wordt voldaan aan haar vlaggenstaatverplichtingen.

Om tot verbetering van de veiligheid aan boord van vissersschepen te komen voert de inspectie sinds 2010 gerichte inspectieacties uit, zijn de bemanningscontroles – die zij samen met de Kustwacht uitvoert – gecontinueerd en wordt een strakker handhavingsbeleid toegepast. Uit de inspecties die in 2011 zijn uitgevoerd blijkt dat de naleving in 2011 voor het eerst in vier jaar is gestegen (van 43% naar 51%).

In 2011 is de inspectie een onderzoek begonnen naar de risico's die schepen en hun bemanning op de Noordzee lopen. Samen met het bedrijfsleven zijn de achterliggende oorzaken geïnventariseerd en worden maatregelen voorbereid om de veiligheid aan boord van schepen te verbeteren.

Om tot doelmatig en effectief toezicht te komen met zo weinig mogelijk last voor de ondertoezichtstaanden, werkt de inspectie bij de programmering en de uitvoering van de inspecties nauw samen met onder meer havenbedrijven, douane en politie. In 2011 is de samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam uitgebreid door de beslissing om gezamenlijk convenanten te sluiten met bedrijven die op het gebied van veiligheid goed presteren.

Om convenanten te sluiten heeft de inspectie in 2011 prioriteit gegeven aan het opstellen en testen van een draaiboek. Ook richt zij zich op het sluiten van convenanten met in eerste instantie grote rederijen, zodat zoveel mogelijk schepen onder de convenantsystematiek gebracht kunnen worden. Tot nu toe heeft de inspectie met één grote rederij een handhavingsconvenant gesloten.

21. luchtvaart

vergunningverlening

vergunningen luchtvaart		
	planning	realisatie
aantal vergunningen	16.000	15.245
% verleend binnen de kwaliteitsnorm	85%	84,1%

In 2011 heeft de inspectie minder vergunningen afgegeven, omdat er als gevolg van de economische situatie minder vraag naar theorie-examens is.

Personal Air and Land Vehicle heeft in december 2011 een verzoek ingediend om testvluchten uit te voeren. Op basis van de door het bedrijf verschaft documenten kon de inspectie geen ontheffing verlenen. Het bedrijf heeft tot dusver onvoldoende aangetoond dat zijn luchtvaartuig voldoet aan de geldende certificatie-eisen.

handhaving

dienstverlening

De inspectie heeft in 2011 een aantal veiligheids- en voorlichtingscampagnes uitgevoerd. Er is voorlichting gegeven over veiligheidsmaatregelen in de *general aviation* (veiligheidsmanagementsysteem 'light' of VMS light). Hierbij is onder andere een zogeheten 'VMS light'-tool op haar website beschikbaar gesteld: een set veiligheidsmaatregelen. Daarnaast heeft de inspectie een symposium gehouden over het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen en een seminar over inflight-security. Ook heeft zij haar toezichtprogramma aan de sector gepresenteerd.

vraagafhandeling informatiecentrum luchtvaart		
	planning	realisatie
telefoon	6400	5700
e-mail/brief	2800	1853

passagiersrechten

Passagiers kunnen in het kader van de *denied boarding compensation* een klacht bij de inspectie indienen. Die behandelt dergelijke klachten als een verzoek tot handhaving.

In 2011 is het aantal klachten dat de Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft ontvangen (2933) aanzienlijk afgenomen ten opzichte van het aantal klachten dat zij in 2010 ontving (8761). Eind 2011 handelde de inspectie alle handhavingverzoeken van luchtvaartpassagiers binnen de in het handhavingkader passagiersrechten luchtvaart geldende termijn van zes maanden af.

passagiersrechten			
ontvangen klachten		planning	realisatie
in 2011		15000	2933
doorgestuurd naar andere (buitenlandse) toezichthouders		423	
buiten behandeling of ingetrokken		419	
te behandelen klachten in 2011		2088	
daarvan:	instapweigering	annulering	vertraging
gegrond	35	226	1284
ongegrond	25	109	340
nog in onderzoek	2	27	40
totaal	62 (3%)	362 (17%)	1664 (80%)

De daling van het aantal door de inspectie ontvangen handhavingverzoeken in 2011 ten opzichte van 2010 heeft diverse oorzaken:

- De uitspraak van het Europese Hof in het zogeheten Sturgeon-arrest (19 november 2009) heeft vooral in 2010 geleid tot een explosieve toename van het aantal handhavingverzoeken.
- In 2011 heeft de inspectie met dienstverleners die namens passagiers klachten indienen afgesproken dat zij die klachten voortaan zelf direct naar de bevoegde buitenlandse autoriteit zenden.
- De inspectie heeft in 2011 afspraken met deze dienstverleners gemaakt om per vlucht slechts één klacht in te dienen, ook als de dienstverlener meerdere klanten op die vlucht heeft. De inspectie maakt een beschikking die de dienstverlener op de desbetreffende klanten kan toepassen.
- De inspectie wil toezicht houden op het recente gedrag van luchtvaartmaatschappijen. Daarom neemt zij alleen handhavingverzoeken in behandeling van vluchten die niet ouder zijn dan een jaar. Bovendien stelt zij daarmee zeker dat de passagier zich in ieder geval binnen een termijn van twee jaar na de vlucht waarop de klacht betrekking heeft bij de rechter kan vervoegen.
- De inspectie richtte zich in 2011 vooral op de behandeling van de grote hoeveelheid klachten die zij ontving naar aanleiding van het Sturgeon-arrest. De luchtvaartmaatschappijen verzetten zich nog steeds tegen dat arrest. In 2011 heeft de inspectie de luchtvaartmaatschappijen een last onder dwangsom opgelegd. Zij zijn hiertegen bij de rechter in beroep gegaan. Hangende de uitspraak van de rechter zet de inspectie de behandeling van 'Sturgeonklachten' voort, maar houdt zij de sanctionering op Sturgeonovertradingen aan.

De inspectie heeft in februari 2011 een handhavingkader voor passagiersrechten vastgesteld. Verder heeft zij op 7 september 2011 de Beleidsregel Passagiersrechten in de *Staatscourant* gepubliceerd. Hierin zijn de uitwerking van het sanctiebeleid, de wijze van boeteoplegging, de hoogte van de boetes en een aantal standpunten met betrekking tot de beoordeling van buitengewone omstandigheden vastgelegd.

In 2012 verwacht de inspectie geen gewijzigde regelgeving van de Europese verordening.

toezicht

toezicht luchtvaart		
	planning	realisatie
stelsel- of bedrijfsinspecties	422	336
technische bedrijven	280	231
operationele bedrijven	120	84
luchthavens	12	13
luchtruim	10	8
object/productinspecties	714	933
technische bedrijven	50	147
operationele bedrijven	315	179
luchthavens	230	122
luchtruim	110	110
luchtvaartuigen	375	372
personen	5	0
thema-inspecties	2	3
safety assessment foreign aircraft (safa)	250	266
safety assessment general aircraft (saga)	45	48
safety assessment national aircraft (sana)	20	18
convenanten	20	6
technische bedrijven	10	2
operationele bedrijven	7	2
luchthavens	1	3
luchtruim	1	0
historische luchtvaart	1	0

De inspectie heeft minder systeeminspecties verricht dan verwacht vanwege een verminderde inspectiecapaciteit in combinatie met faillissementen van maatschappijen.

Het hogere aantal objectinspecties wordt veroorzaakt doordat de inspectie sterker heeft inzet op *conformity*-inspecties bij technische bedrijven. De inspectie voert *conformity*-inspecties uit op verzoek van de Amerikaanse Federal Aviation Authority (FAA) en op grond van een overeenkomst met de Verenigde Staten.

Het in november 2010 van start gegane experiment met het nieuwe normen- en handhavingstelsel Schiphol is eind 2011 het tweede jaar ingegaan. Het nieuwe stelsel bevat regels die ervoor moeten zorgen dat Schiphol zo veel mogelijk gebruik maakt van banen die zo weinig mogelijk mensen geluidhinder opleveren. Bij de feitelijke handhaving is meer de nadruk te komen liggen op systeemtoezicht op de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL).

De naleving in de luchtvaartsector is nog steeds hoog te noemen de inspectie hanteert 92% naleving als ondergrens. De belangrijkste eis in het toezicht is een goed functionerend veiligheidsmanagementsysteem. Zo'n systeem is op dit moment voorgeschreven voor luchtvaartmaatschappijen, verlener van luchtvaartnavigatiediensten en burgerluchthavens. De European Aviation Safety Agency (EASA) stelt de komende jaren voor de meeste activiteiten binnen de luchtvaartsector een veiligheidsmanagementsysteem verplicht.

In 2011 heeft de inspectie als gevolg van convenanten en regulier toezichtwerk niet het programma rond de 'menselijke factor' uitgevoerd. Wel heeft zij bij bedrijven waar zij in voorgaande jaren naar menselijke factoren heeft gekeken de veiligheidscultuur onderzocht en gestimuleerd. Daarnaast heeft zij het noodzakelijke gedaan om bedrijven ook wat betreft de menselijke factoren aan de regelgeving te laten voldoen.

Om efficiënter actie te kunnen ondernemen op infringements (ongeautoriseerde kruisingen van vliegtuigen) heeft de inspectie afspraken met Luchtverkeersleiding Nederland gemaakt over het elektronisch melden van binnenlandse infringements. Daarnaast is een Airspace Infringement Team (AIRSPINT) ingesteld, dat gericht toezicht op infringements houdt.

De luchtwaardigheid van de Nederlandse luchtvaartuigen is over het algemeen goed. Dat heeft de inspectie geconstateerd op basis van de resultaten van vijftig Aircraft Continuous Airworthiness Monitoring-inspecties.

naleving		
	planning	realisatie
% technische bedrijven <40	87%	92%
% technische bedrijven <50	96%	99%
% operationele bedrijven <40	82%	78%
% operationele bedrijven <50	94%	85%
% luchthavens <40	85%	100%
% luchthavens <50	95%	100%

Het nalevingpercentage in bovenstaande tabel is opgebouwd uit een kwaliteitsdeel en een organisatie-deel. Tijdens de audits legt de inspectie vast hoe de bedrijven of luchthavens de wet- en regelgeving naleven, maar ook welke aspecten van een veiligheidscultuur voor de organisatie kenmerkend zijn. De inspectie heeft voor alle ondertoezichtstaande bedrijven een risicoanalyse uitgevoerd. De risicoscores zijn gebruikt om de beschikbare inspectiecapaciteit te verdelen over bedrijven en maken deel uit van een overkoepelend risicobeeld van bedrijven dat de inspectie vertelt welke inhoud zij het toezicht op deze bedrijven het beste kan meegeven.

De luchthaven Schiphol en alle overige burgerluchthavens van regionale of nationale betekenis beschikken over een veiligheidscertificaat en een werkend veiligheidsmanagementsysteem. Met de inwerkingtreding van de Regelgeving burgerluchthavens en militaire luchthavens zijn daar vooralsnog twee luchthavens van uitgezonderd.

In 2011 heeft de inspectie meer dan veertig plannen voor de bouw van hoge objecten ter beoordeling aangeboden gekregen. Het grootste deel van de plannen (ruim dertig) betreft windturbines. Bij de meeste plannen is sprake van windturbines met een tiphoogte van 150 meter of meer; in vijf gevallen van bijna 200 meter. Aangezien de windturbines buiten de bouwhoogtebepelingsgebieden rondom luchthavens worden neergezet óf niet in deze gebieden doordringen, kan de inspectie de plannen niet afwijzen. Wel heeft zij de initiatiefnemers verzocht mitigerende maatregelen te treffen (zoals het informeren van luchtvaarders en het aanbrengen van obstakellichten).

Binnen een afstand van 6 kilometer tot het banenstelsel van Schiphol geldt een verbod voor het ontwikkelen van vogelaantrekkende bestemmingen. De minister van IenM kan van dit verbod afwijken als een ontwikkelplan aantoont dat het risico voor de luchtvaart niet door dat plan toeneemt. De inspectie beoordeelt op basis van een verplicht fauna-effectonderzoek of voor een dergelijke bestemming een verklaring van geen bezwaar kan worden afgegeven. In 2011 waren er drie ontwikkelingen waarover de inspectie is geïnformeerd. Die hebben nog niet geleid tot de afgifte van een verklaring van geen bezwaar. De inspectie heeft in 2011 335 vogelaanvragen boven Nederland geregistreerd.

De thema-inspecties van de inspectie in 2011 betroffen de vluchtvoorbereiding, illegale rondvluchten en werkzaamheden om te voorkomen dat een auto, vliegtuig of persoon zich zonder toestemming op een landings- of startbaan begeeft (een *runway incursion*). De thema-inspectie vluchtvoorbereiding heeft de inspectie samen met het Openbaar Ministerie en het KLPD bij de general aviation uitgevoerd. In totaal zijn dertien inspecties op vier luchtvaartterreinen uitgevoerd.

interventies handhaving		
	2010	2011
waarschuwing/verscherpt toezicht	607	508
categorie 3-/level-1-bevinding	237	267
boete/last onder dwangsom	2	7
voornemen tot schorsing	0	2
schorsing	6	8
bestuursdwang		14

convenanten

De inspectie heeft minder handhavingconvenanten met de luchtvaartsector gesloten dan gepland. De ervaring leert dat het soms langer duurt voor een convenant tot stand komt dan was voorzien. In het proces is er sprake van zelfonderzoek en een doorlichting door de inspectie. Ook moet de aansluiting op de internationale regelgeving in acht worden genomen. De inspectie heeft enkele convenantprojecten in onderling overleg met de betrokken bedrijven of brancheorganisaties getemporeerd.

Het convenant Schiphol Airport Authority – waarin de samenwerkende overheden afspraken maken met de luchthaven Amsterdam Airport Schiphol om de oog- en oorfunctie voor de toezichthouder te vervullen – is in het jaar 2011 uitgebreid met een derde deelconvenant tussen Amsterdam Airport Schiphol en de inspectie.

opsporing

De inspectie is in 2011 regelmatig in actie gekomen naar aanleiding van overtredingen. In een aantal gevallen is een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom opgelegd, in andere gevallen is luchtvaartmaatschappijen of piloten een waarschuwing gegeven. In vrijwel alle gevallen zijn de overtredingen ongedaan gemaakt. In één geval is het brevet van een piloot tijdelijk geschorst

Uit de handhavingrapportage Schiphol over het gebruiksjaar 2011 blijkt dat zich geen overschrijdingen hebben voorgedaan van de grenswaarden voor het externeveiligheidsrisico, de geluidsbelasting en de uitstoot van stoffen die lokale luchtverontreiniging veroorzaken. Wel heeft de inspectie vier luchtvaartmaatschappijen aangeschreven omdat deze van de luchtverkeerswegen afweken. Daarnaast is aan de luchtverkeersleidinginstantie een bestuurlijke boete opgelegd omdat die in 2010 een regel voor het baangebruik had overtreden. Een dergelijke overtreding heeft zich ook in 2011 voorgedaan. De inspectie moet die nog bestuursrechtelijk afhandelen.

De inspectie heeft de onderhoudsvergunning en de exploitatievergunning van een luchtvaartmaatschappij geschorst. Gedurende de schorsing heeft de luchtvaartmaatschappij niet aangetoond dat zij opnieuw aan de gestelde eisen voldoet. De inspectie heeft daarom besloten de vergunningen in te trekken. De maatschappij is inmiddels failliet verklaard.

Eén luchtvaartmaatschappij heeft haar werk gestaakt, waarna de inspectie de vergunningen heeft geschorst nadat zij eerder al twee keer het voornemen tot een last onder dwangsom had uitgesproken

omdat de maatschappij niet aan de wettelijke eisen voldeed. Eind 2011 is deze maatschappij failliet verklaard.

Inspecties van vier helihavens bij ziekenhuizen hebben geleid tot een tijdelijke sluiting van een van de havens. Nadat de geconstateerde tekortkomingen waren verholpen, is deze helihaven weer open gegaan.

Een luchthaven die sinds 2010 onder verscherpt toezicht stond omdat die de Ke-geluidszone dreigde te overschrijden, moest maandelijks in plaats van één keer per kwartaal geluidsgegevens bij de inspectie aanleveren. Deze verhoogde frequentie was nodig om de effecten van de regulerende maatregelen van de exploitant te kunnen monitoren. Die maatregelen hebben er uiteindelijk voor gezorgd dat de exploitant de Ke-geluidszone in 2011 niet heeft overschreden.

De inspectie heeft een luchthaven een last onder dwangsom opgelegd. Die had niet aan de verplichting voldaan dat op 1 januari 2011 ten minste vijftien afhandelingsplaatsen van een vaste stroomaansluiting en een voorziening voor *preconditioned air* voorzien moesten zijn. De inspectie heeft de last onder dwangsom weer ingetrokken nadat zij had vastgesteld dat de luchthaven de overtreding binnen de gestelde termijn alsnog ongedaan had gemaakt.

In 2011 hebben in heel Nederland 111 runway incursions plaatsgevonden (op de luchthaven Schiphol 44). Dit heeft bij geen enkele luchthaven tot een bevinding geleid. Het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen registreert niet de ernst van de categorieën incursions, waardoor de inspectie geen inzicht heeft in een mogelijke toe- dan wel afname van het aantal incursions in de verschillende categorieën.

analyse van voorvallen

Bij luchtvaartincidenten en -voorvallen heeft de inspectie zelf onderzoek gedaan of maatregelen genomen of heeft zij toezicht gehouden op eigen onderzoek en verbetermaatregelen van de gecertificeerde ondertoezichtstaanden. Daarnaast heeft de inspectie op verzoek expertise geleverd aan de Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OVV) en het KLPD.

In 2011 heeft de inspectie analyses gemaakt op het gebied van laseraanstralingen, ongeautoriseerde kruisingen en vogelaanvaringen. Omdat de inspectie al actie op deze punten ondernam, waren geen aanvullende acties nodig.

De omvang van het aantal aanstralingen van luchtvaartuigen met laserlicht laat nog steeds een stijgende trend zien. De inspectie is in 2011 begonnen met een eerste (trend)analyse, waarvan zij de uitkomsten heeft gedeeld met het KLPD (de Luchtvaartpolitie) en de Koninklijke Marechaussee. Om de strafrechtelijke bescherming tegen het aanstralen van luchtvaartuigen nog beter toe te snijden op de handelingen (oorzaak) en gevaarstelling (mogelijk gevolg) is aanvullende wetgeving in voorbereiding die deze gevaarstelling van het luchtverkeer specifiek onder de strafwet moet brengen.

In de meeste gevallen (44 keer) heeft de inspectie piloten gewaarschuwd die zich schuldig hebben gemaakt aan een ongeautoriseerde kruising. De piloten nemen zulke waarschuwingen zeer serieus en dat leidt tot structurele verbeteracties. In 2011 heeft de inspectie 95 meldingen gekregen van dergelijke kruisingen (69 binnenlandse en 26 buitenlandse).

samenwerking

samenwerking binnen Nederland

De Inspectie heeft met de Militaire Luchtvaartautoriteiten (MLA) afgesproken om het toezicht te harmoniseren. De in het vierde kwartaal van 2010 uitgevoerde nulmeting op het vliegveld Eindhoven heeft in 2011 een vervolg gekregen. De inspectie heeft samen met de MLA een actieplan opgesteld waarin speerpunten in de infrastructuur zijn benoemd. Tegelijkertijd stellen burgerexploitant en basiscommandant van vliegveld Eindhoven een gezamenlijk handboek samen ter voorbereiding op een certificatie-traject. Volgens planning ondergaat de burgerexploitant in het tweede of derde kwartaal van 2012 een certificatie-audit.

Met de Arbeidsinspectie heeft de inspectie afspraken gemaakt over het toezicht op terreinen waar zij de rol van de Arbeidsinspectie kan overnemen. De grote Nederlandse vergunninghouders hebben een brief gekregen met daarin het verzoek aan de inspectie kenbaar te maken hoe zij invulling geven aan de arbeidsomstandighedenwet in het kader van de werkzaamheden van bemanningen aan boord van vliegtuigen (met name de cabinebemanning). Samen met de Arbeidsinspectie heeft de inspectie naar de eerste resultaten gekeken. Uit de inventarisatie blijkt dat een aantal maatschappijen zich niet aan de arbeidsomstandighedenwet houden en ook geen of een onvolledige risico-inventarisatie en -evaluatie hebben. De inspectie heeft deelgenomen aan het project “samenwerkende inspecties domein ziekenhuizen” van de Inspectie Gezondheidszorg. De belangrijkste bijdrage was een advies over helikopterluchthavens die verbonden zijn aan een ziekenhuis.

Namens de Inspectie Staatstoezicht op de Mijnen voerde de inspectie toezicht uit op offshore helidekken.

samenwerking buiten Nederland

Op 1 mei 2011 is de in 2008 ondertekende Bilateral Aviation Safety Agreement (BASA) tussen Europa en de Verenigde Staten in werking getreden. Deze overeenkomst houdt in dat beide partners zoveel vertrouwen in elkaars toezichtstelsel hebben dat zij namens elkaar het toezicht op de luchtvaart kunnen uitoefenen. Bedrijven die zowel op de Europese als de Amerikaanse markt actief zijn, hebben nog wel afzonderlijke vergunningen nodig, maar ontvangen van één partij het bijbehorende toezicht. De overeenkomst geldt voorlopig alleen voor de luchtwaardigheid en het onderhoud van luchtvaartuigen, componenten en onderdelen.

Het toezicht op kustwachtvliegtuigen van Nederland wordt wat het operationeel toezicht betreft gehouden door de MLA en wat betreft het onderhoud van het toestel en de vergunningsactiviteiten door de inspectie. In 2011 hebben MLA en inspectie aanvullende afspraken gemaakt over nadere invulling van de samenwerkingsovereenkomst tussen beide.

In de aanloop naar een Centraal-Europees luchtruim voor de luchtverkeersleiding (het Functional Airspace Block Europe Central, kortweg FABEC) heeft de Inspectie Verkeer en Waterstaat als National Supervisory Authority (NSA) mede het FABEC NSA Memorandum of Co-operation ondertekend. In dat memorandum zijn de gezamenlijke verplichtingen voor NSA's uit het (in 2012 te ratificeren) FABEC-verdrag uitgewerkt en is onder meer vastgelegd op welke onderwerpen de deelnemers zullen samenwerken, evenals de principes die zij daarbij in acht moeten nemen. Naar verwachting worden de procedures in de loop van 2012 operationeel. Bij de samenwerking tussen de NSA's – en de ontwikkeling van de procedures daarvoor – is op grond van het FABEC-verdrag het FABEC NSA Committee de spil.

22. waterbeheer

veranderde toezichtrol van de inspectie

Door belangrijke wijzigingen in het regeringsbeleid is de werkwijze van de inspectie in 2011 aangepast. In het regeerakkoord heeft het kabinet besloten dat niet meer dan twee bestuurslagen bij het toezicht betrokken mogen zijn. Dit is voor het beleidsveld water nogmaals bevestigd in het Bestuursakkoord Water. Voor een waterschap geldt dat een provincie als toezichthouder optreedt, behalve als het gaat om primaire waterkeringen, want dan is de inspectie toezichthouder. Vanwege het bestuursakkoord is de inspectie niet, zoals gepland, overgegaan van onderwerpgestuurde inspecties op meer organisatiegericht toezicht op de provincies en is het toezicht op de provincies geminimaliseerd. Daarnaast heeft de inspectie het bestuurlijke toezicht op Rijkswaterstaat afgebouwd.

Voor het directe toezicht op Rijkswaterstaat zijn de Waterwet, het Waterbesluit en de Waterregeling van belang. Op grond van deze regelgeving zijn werken die door of namens Rijkswaterstaat in het watersysteem worden uitgevoerd grotendeels vergunningvrij. De vergunningplicht is in 2011 door veranderingen in wetgeving grotendeels omgezet in een meldingsplicht. Voor aanleg en wijziging van waterstaatswerken door of namens Rijkswaterstaat is een projectplan noodzakelijk. De handhaving van deze projectplannen is belegd bij de inspectie.

Ontwikkelingen in de wetgeving hebben ertoe geleid dat de inspectie het directe toezicht in 2011 meer heeft gericht op handhaving dan op vergunningverlening. De inspectie zet haar capaciteit daar in waar de risico's het grootst zijn.

Ook het directe toezicht in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (Kwalibo), dat de inspectie in nauwe samenwerking met de VROM-Inspectie heeft vormgegeven, vond plaats op basis van risicoanalyse. De inspectie heeft onder andere ingezet op informatie-uitwisseling tussen alle betrokken (toezicht-houdende) instanties, zodat er in 2012 een eensluidend risicobeeld en dito nalevingbeeld zullen ontstaan.

vergunningverlening

vergunningen waterbeheer		
	planning	realisatie
vergunningen eigen dienst rijkswaterstaat	45	75
beoordelingen projectplannen	8	16
erkenningen intermediairs	300	146
% binnen de norm	90	90

Dat de inspectie meer vergunningen heeft verleend, komt doordat Rijkswaterstaat extra (vergunningplichtige) activiteiten in het watersysteem heeft uitgevoerd.

Het aantal verzoeken om een erkenning is afhankelijk van de marktpartij en de betreffende beoordelingsrichtlijn. In 2011 is het aantal verzoeken afgenomen.

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum waterbeheer		
	planning	realisatie
telefoon	25	9
e-mail / brief	0	4

toezicht

toezicht waterbeheer		
	planning	realisatie
convenanten	3	0
bestuurlijk (systeem)toezicht (provincies) met reality checks	12	13
bestuurlijk (systeem)toezicht (RWS)	1	0
thema-inspecties op basis van naleeftekort	6	8
direct toezicht Rijkswaterstaat		
beoordelingen meldingen	150	274
systeemtoezicht	3	3
direct toezicht Kwalibo		
inspecties	2	8
signalen bodemloket	100	41
veldcontroles	2	1

De convenanten die de inspectie had voorzien voor het toezicht op de provincies zijn door het minimaliseren van het interbestuurlijke toezicht niet gesloten.

Het geplande aantal meldingen is overschreden. Oorzaken zijn een toename van de meldingsplichtige activiteiten van Rijkswaterstaat en aanpassingen in de wetgeving.

Het aantal bodemsignalen dat de inspectie in 2011 heeft ontvangen, is de helft minder dan geraamd.

speerpunten in het toezicht

bestuurlijk toezicht

Op 29 november is het door de inspectie opgestelde rapport met daarin de resultaten van de derde toetsronde van de primaire waterkeringen aan de wettelijke veiligheidsnormen aangeboden aan de Tweede Kamer. De inspectie toetst of de wettelijke voorschriften worden nageleefd. In totaal heeft de inspectie in deze toetsronde 3767 kilometer dijken, duinen en dammen getoetst. Twee derde van de Nederlandse waterkeringen voldoet aan de veiligheidseisen, aanzienlijk meer dan bij de vorige toetsing. Eén derde van de waterkeringen voldoet niet aan de norm en zal worden aangepakt. Er is geen sprake van een acuut veiligheidsprobleem. Ongeveer de helft van de dijken en duinen die naar aanleiding van de derde toets moeten worden verbeterd, staat op grond van lopende programma's als het Hoogwaterbeschermingsprogramma, Maaswerken en Ruimte voor de Rivier al ingepland.

Bij de uitoefening van haar toezicht op het toetsproces heeft de inspectie één interventie gepleegd. Daarmee voorkwam zij dat het oordeel van de provincie Zeeland niet kon dienen als basis voor het rijksoordeel. Op basis van het rijksoordeel is het landelijke beeld opgesteld.

De inspectie heeft geïnventariseerd of de provincies regionale keringen hebben aangewezen en of zij voor deze keringen een veiligheidsnorm hebben vastgesteld, conform artikel 2.4 van de Waterwet. Regionale waterkeringen spelen, naast primaire waterkeringen, een belangrijke rol bij de bescherming van Nederland tegen overstromingen.

De Inspectie heeft vastgesteld dat alle provincies bij provinciale verordening regionale waterkeringen hebben aangewezen. Een grote meerderheid van de regionale waterkeringen is tevens voorzien van een norm. Alleen in Noord-Brabant en Groningen ontbreekt de norm voor een deel van de aangewezen regionale keringen.

Er is, samen met de VROM-Inspectie, onderzoek gedaan naar de implementatie en de naleving van de Beleidslijn Kust. Met die beleidslijn wil het rijk ontwikkelingen in de kust mogelijk maken waar dat verantwoord is en in combinatie daarmee de ruimtelijke kwaliteit van de kust verbeteren. Daarvoor is het van belang dat alle overheden die een verantwoordelijkheid in het kustfundament hebben (provincies, gemeente, Rijkswaterstaat en waterschappen) de besluitvorming over ruimtelijke ordening, waterveiligheid en natuur beter onderling afstemmen. Tijdens inspectiebezoeken die de inspectie in het kader van dit onderzoek heeft gebracht aan bij tien gemeenten, vier provincies, vijf waterschappen en twee diensten van Rijkswaterstaat, is gebleken dat de implementatie van de beleidslijn in verordeningen, plannen en procedures over het algemeen een lage prioriteit heeft. Sommige overheden herkennen de meerwaarde ervan nauwelijks en zijn daardoor geneigd op de oude voet door te gaan. De actuele waterveiligheid is nergens in het geding gebleken, maar het onderzoek heeft wel laten zien dat op dit moment nog geen sprake is van het beoogde samenhangende beheer, waardoor het risico op ongewenste ontwikkelingen in het kustfundament blijft bestaan.

direct toezicht Rijkswaterstaat

In 2011 heeft de inspectie in totaal negen sancties aan Rijkswaterstaat opgelegd en 25 aan aannemers (derden) die namens Rijkswaterstaat werk uitvoeren.

direct toezicht Kwalibo

De inspectie heeft een belangrijke speler in de markt een last onder dwangsom opgelegd.

De VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat hebben gezamenlijk bij de certificerende instellingen een inspectie uitgevoerd. De VROM-Inspectie heeft resultaten van het onderzoek naar de juiste uitvoering van veldwerk bij die instellingen getoetst en de Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft onderzocht in hoeverre de instellingen de voorgeschreven, onaangekondigde veldcontroles uitvoert.

De inspectie heeft een onderzoek uitgevoerd of de ontwateringsdepots van baggerspecie zijn erkend, zoals wettelijk verplicht is. De gegevens voor het onderzoek zijn uit openbare bronnen gehaald. Uit het onderzoek is gebleken dat een deel van de beheerders van de onderzochte depots niet over een erkenning beschikt. De inspectie heeft de beheerders aangeschreven en hen gesommeerd hun activiteiten te staken dan wel te reguleren.

ongevallenonderzoek

De inspectie heeft voor het deel 'water' geparticipeerd in het onderzoek naar de brand bij Chemie-Pack Moerdijk dat de IOOV heeft uitgevoerd naar de rampenbestrijding/crisisbeheersing tijdens die brand. Het definitieve rapport is op 24 augustus 2011 aangeboden aan de Tweede Kamer. De inspectie heeft meegewerkt aan de evaluatie van het onderzoek.

internationaal

De inspectie heeft voor de European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law (IMPEL) het project geleid van het IMPEL-rapport 'Linking the Water Framework Directive and IPPC Directive' en heeft in beeld gebracht hoe de IPPC-richtlijn 2008/1/EC en de Kaderrichtlijn Water 2000/60/EC op een gestroomlijnde manier kunnen worden uitgevoerd.

samenwerking

Sinds 2009 ontwikkelt Rijkswaterstaat samen met de inspectie een veiligheidsmanagementsysteem en implementeert Rijkswaterstaat de EU-richtlijn Verkeersveiligheid. De inspectie heeft Rijkswaterstaat hierin ondersteund met audits en advies. De audits zijn in goede samenwerking tussen Rijkswaterstaat en de inspectie uitgevoerd. Eind 2011 hebben beide partijen besloten het proces van toezichtontwikkeling op het wegbeheer bij de inspectie te beëindigen. Binnen Rijkswaterstaat zelf en het ministerie van IenM is er inmiddels sprake van voldoende interne controle.

23. gevaarlijke stoffen

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum gevaarlijke stoffen		
	planning	realisatie
telefoon	1400	1267
e-mail / brief	330	374

toezicht

toezicht gevaarlijke stoffen		
	planning	realisatie
aantal convenanten	5	2
domeinspecifieke inspecties op hoofdtaken		
rail- en wegvervoer	4200	4191
luchtvaart	2040	2106
scheepvaart	2100	1502
aantal thema-acties		
rail- en wegvervoer		
luchtvaart	5	2
scheepvaart	7	2
multimodale inspecties		
bedrijfsinspecties	300	335
erkende instanties	5	2
vuurwerk	350	484
verpakkingen	100	40
monstername	100	121
tankcleaning	20	19
veiligheidsadviseur	50	52
meldplicht art 47 wvgs 1.8.5.	50	6
ongedeclareerde lading	50	275

Het toezicht op het vervoer van gevaarlijke stoffen geldt voor meerdere modaliteiten: wegvervoer, rail, zeevaart, binnenvaart en luchtvaart. De inspecteurs van de diverse inspectiedomeinen werken daarom samen. De inspectie heeft in 2011 multimodaal werken geïntroduceerd, met als doel de effectiviteit van het toezicht op het vervoer van gevaarlijke stoffen verder te verhogen en de inspecteurs bij dit toezicht flexibeler, praktischer en efficiënter in te zetten. Om dit mogelijk te maken, zijn de belangrijkste vervoersknooppunten en -trajecten in beeld gebracht waarop de inspectie toezicht houdt. Hierdoor is het toezicht vooral gericht op de knooppunten tussen de modaliteiten, bedrijven en op de grootste risico's bij het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De inspectie heeft binnen alle domeinen de inspecties uitgevoerd als gepland. Daarnaast is vier keer geparticipeerd in een strafrechtelijk onderzoek van het Openbaar Ministerie.

bedrijfsinspecties

Bedrijfsinspecties zijn een geschikt instrument om multimodaal te inspecteren. De inspectie voert deze uit in het kader van systeemtoezicht en naar aanleiding van geconstateerde overtredingen bij objectinspecties en incidenten. De risico's die zich (ook in het verleden) tijdens het laden en lossen van gevaarlijke stoffen bij bedrijven hebben voorgedaan vormen het belangrijkste criterium op grond

waarvan de inspectie bepaalt bij welke bedrijven zij inspecties uitvoert.

In 2011 heeft de inspectie in totaal 335 bedrijfsinspecties uitgevoerd. Zij sluit daarbij aan bij bedrijfsinspecties van samenwerkende handhavingpartners als de VROM-Inspectie, provincies en gemeenten. Voor de monsterneming van gevaarlijke stoffen en in het kader van de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA) werkt zij samen met (inspectie)diensten, zoals het RIVM, de Regiopolitie en de douane. In de binnentankvaart heeft de inspectie onder regie van het KLPD en samen met Rijkswaterstaat controles uitgevoerd op bijmenging van (schadelijke) producten in stookolie. In de luchtvaart werkt de Inspectie nauw samen met de douane in het project Redesign Cargo, dat is bedoeld om effectiever te inspecteren.

Tegen bedrijven die geen veiligheidsadviseur hebben of herhaaldelijk een vervoersdocument verkeerd opmaken, treedt de inspectie verbaliserend en bestuursrechtelijk op (in het laatste geval legt zij een dwangsom op). In 2011 zijn bij 48 bedrijven meer dan twee overtredingen geconstateerd, onder meer op het gebied van verpakkingen, vervoersdocumenten, opleidingen en de beveiliging van gevaarlijke stoffen. In 2012 bezoekt de inspectie deze bedrijven opnieuw. Bij 91 bedrijven was de naleving van de wet- en regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen voldoende. De inspectie heeft drie goed presterende bedrijven benaderd voor het sluiten van een handhavingconvenant.

monstername

In 2011 heeft de inspectie in totaal 121 monsters van gevaarlijke stoffen genomen. Daarbij werkte zij onder andere samen met het RIVM, het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en de douane. Er zijn ook monsters genomen in het kader van onderzoek naar vuurwerk, naar aanleiding van calamiteiten en ter ondersteuning van projecten, zoals het project Waakzaam dat onder regie van de KLPD en Rijkswaterstaat is gehouden.

In 54% van de gevallen heeft de inspectie na onderzoek en analyse van het genomen monster onrechtmatigheden vastgesteld. Die varieerden van een 'te lichte' classificatie of overclassificatie tot een geheel verkeerde klasse-indeling. Ook was sprake van een foutieve verpakkingsgroep dan wel onjuiste verpakking. De resultaten van de analyses hebben ertoe geleid dat het bedrijf in kwestie de vervoerde gevaarlijke stof anders verpakte, het product waar het in zat anders indeelde of nieuwe vervoersdocumenten opmaakte. Sommige producten zijn vernietigd: vuurwerk vijf keer, stookolie twee keer en brandstoffen uit diefstal twee keer.

veiligheidsadviseur

Bij de thema-actie Veiligheidsadviseur heeft de inspectie aangesloten bij reguliere bedrijfsinspecties van gevaarlijke stoffen. Er zijn 52 inspecties uitgevoerd naar de aanwezigheid en de verplichtingen van de veiligheidsadviseur. De inspectie heeft tien maal proces-verbaal opgemaakt omdat een veiligheidsadviseur ontbrak of een veiligheidsadviseur zijn wettelijke taak onvoldoende vervulde, bijvoorbeeld door geen jaarverslag te publiceren.

verpakkingen

De inspectie richtte de thema-actie Verpakkingen voornamelijk op het lucht- en wegtransport van gevaarlijke stoffen in stukgoedverpakkingen. Het doel was te na te gaan of de stoffen werden vervoerd in een verpakking die conform het bijbehorende testrapport was. Van de gecontroleerde verpakkingen uit binnen- en buitenland voldeed meer dan 60% niet. Hoewel het type verpakking wel conform de voorschriften was, bleken de specifieke voorschriften van het bijbehorende rapport veelal niet te voldoen. Bovendien bestaan er (intern)nationaal nog grote verschillen in rapportages. Hierdoor is de inhoud van het testrapport niet altijd voldoende duidelijk of toegankelijk voor gebruikers van verpakkingen.

erkende instanties

De inspectie geeft een erkenning af aan instanties om op grond van de regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, over water en over het spoor de volgende handelingen uit te voeren:

- het keuren en certificeren van verpakkingen en drukhoudende tanks;
- het keuren en certificeren van de bouw en de uitrusting van binnenvaartschepen;
- het classificeren of vaststellen van vervoersvoorwaarden voor stoffen en voorwerpen van klasse 1, 4.2 of 5.2;
- het classificeren van gevaarlijke vaste lading in bulk en het afgeven van ladingcertificaten;
- het keuren en certificeren van drukapparatuur.
- In 2011 heeft de inspectie de eerste twee erkenningen afgegeven aan instanties die verpakkingen en drukapparatuur keuren en certificeren. De inspectie houdt ook toezicht op deze instanties.

convenanten

De inspectie heeft in 2011 twee handhavingconvenanten afgesloten.

vuurwerk

Op de doorvoer van het vuurwerk in de Nederlandse havens heeft de inspectie in 2011 opnieuw intensief toezicht gehouden. Zij lette vooral op of de classificatie van het vuurwerk in overeenstemming was met de geldende regelgeving. De inspecties zijn uitgevoerd aan de hand van documentatie (vervoersdocumenten, paklijsten, technische specificaties), scannen (containerscan), fysieke controles en monsterneming.

De inspectie heeft 484 containers gecontroleerd. Bij dertig containers werden overtredingen geconstateerd. Bij 24 (4,9%) containers was sprake van een onjuiste classificatie, waarvan drie containers zeer ernstige gevallen waren. Van zes containers was de classificatie in orde, maar in die gevallen waren er overtredingen op het gebied van onder andere stuwage en verpakkingen.

tankcleaning

De inspectie heeft een specifieke thema-actie gehouden onder vervoerders die hun vervoerseenheden (tankwagens of spoorketelwagens) laten reinigen bij tankreinigers. In totaal heeft de inspectie bij 19 inspecties 56 vervoerseenheden geïnspecteerd. Hierbij zijn negen processen-verbaal opgemaakt wegens overtredingen als het onvolledig of onjuist opmaken van een vervoerdocument of het niet goed vast draaien van tankdeksels.

meldplicht wet vervoer gevaarlijke stoffen

Op grond van artikel 47 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen hebben bedrijven de verplichting incidenten met gevaarlijke stoffen aan de inspectie te melden. Ook moeten zij op grond van internationale regelgeving achteraf rapporteren over een incident dat zich bij het vervoer van gevaarlijke stoffen heeft voorgedaan. Het doel hiervan is dat andere bedrijven en organisaties van het incident kunnen leren.

Omdat de genoemde voorschriften onvoldoende worden nageleefd, is de inspectie in 2011 begonnen een communicatiestrategie op te zetten met als doel er de komende jaren voor te zorgen dat bedrijven het melden van incidenten naleven. De inspectie roept collegadiensten, zoals politie, brandweer en Rijkswaterstaat, op om meldingen die bij hen binnenkomen door te geven.

ongedeclareerde lading

Naar aanleiding van externe signalen en van vermoedens bij de inspectie dat gevaarlijke stoffen worden vervoerd zonder de vereiste uiterlijke kenmerking en etikettering heeft zij in het havengebied van Rotterdam in totaal 275 huif(ferry)opleggers en gesloten voertuigen gecontroleerd. Hierbij zijn geen overtredingen geconstateerd.

inspecties knooppunten ketentoezicht

Om meer zicht te krijgen op de manier waarop partijen binnen de verschillende vervoersmodaliteiten hun verantwoordelijkheid bij het vervoer van gevaarlijke stoffen waarmaken, heeft de inspectie tijdens een thema-actie op vervoersknooppunten de hele vervoersketen beoordeeld. In totaal zijn 176 multimodale inspecties uitgevoerd, waarvan het nalevingspercentage gemiddeld 71% was. Naar aanleiding van 21 inspecties is een bestuurlijke sanctie opgelegd.

domeinspecifiek rail- en wegvervoer

integrale controles wegvervoer

De integrale inspecties die de inspectie heeft uitgevoerd naar het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg zijn veelal gerelateerd aan specifieke onderwerpen, zoals overbelading, vuurwerk en de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA). Bij 39% van de weginspecties heeft de inspectie één of meer overtredingen geconstateerd.

integrale controles wegvervoer			
	aantal inspecties	conform	niet-conform
overbelading	54	31	23 (43%)
vuurwerk	71	47	24 (34%)
oog- en oor	21	6	15 (71%)
documentatie	18	6	12 (67%)
kernenergiewet	8	5	3 (38%)

In 2011 heeft de inspectie een naleefmeting verricht van het vervoer van gevaarlijke stoffen door tunnels. Zij constateerde dat bij de Botlektunnel 21 van de 511 tankwagens door de tunnel reden waar dat verboden is. Tegen 13 van deze overtreders (zes Nederlandse en zeven buitenlandse vervoerders) is proces-verbaal opgemaakt. Ten opzichte van 2010 is sprake van een lichte verbetering.

integrale controles spoorvervoer

De inspectie heeft 895 integrale inspecties uitgevoerd naar het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor. In 13% van de gevallen was het vervoer niet conform de regels. Naar aanleiding daarvan heeft de inspectie 42 processen-verbaal opgemaakt en is zij 193 maal waarschuwend opgetreden.

Een belangrijk onderdeel van deze integrale inspecties was de vervolgactie op de thema-actie Vervoersdocumenten uit 2010, mede naar aanleiding van een ethanolbrand op rangeerterrein Kijfhoek van 14 januari 2011. De inspectie constateerde 24 overtredingen. Hiervan hadden er 22 betrekking op de afwezigheid en/of correctheid van de documentatie. In twee gevallen werd de parkeercontrole van reservoirwagens met gevaarlijke stoffen niet nageleefd. Van de 21 inspecties die de inspectie uitvoerde op de vullingsgraad van reservoirwagens toonde aan dat die in alle gevallen volgens de voorschriften was.

spoorwegemplacementen

De ethanolbrand op rangeerterrein Kijfhoek was voor de inspectie aanleiding om een nader onderzoek naar veertig spoorwegemplacementen in te stellen. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de beheerders in veel gevallen moeite hebben informatie aan te leveren over treinen met gevaarlijke stoffen. Als zij die wel kunnen aanleveren, is die vaak niet volledig of juist. De inspectie heeft alle betrokkenen een last onder dwangsom opgelegd. In het onderzoeksrapport 'Weten wat er staat' zijn de conclusies en bevindingen van de inspectie terug te lezen.

domeinspecifiek toezicht

luchtvaart

Bij de thema-actie Stuwage en Segregatie van gevaarlijke stoffen op inkomende vluchten heeft de inspectie 122 vluchten met inkomende gevaarlijke stoffen geselecteerd, waarvan zijn er 52 geïnspecteerd. Bij die 52 was geen sprake van wettelijk verplichte segregatie. In vier van de vliegtuigcontainers bleek de gevaarlijke stof niet te zijn vastgezet. Over het algemeen werden gevaarlijke stoffen wel goed op vliegtuigplaten vastgezet, maar behoeft het vastzetten ervan in containers de nodige aandacht.

Van augustus tot en met oktober 2011 heeft de inspectie de thema-actie Ongedeclareerde Gevaarlijke Stoffen uitgevoerd. Er zijn in een aantal specifieke vrachtcategorieën tachtig zendingen geopend die niet als gevaarlijke stof waren gekenmerkt. In één zending heeft de inspectie gevaarlijke stoffen aangetroffen. Er is proces-verbaal tegen de afzender opgemaakt.

De inspectie heeft een thema-actie gehouden op de naleving van de aan- en afvoer van gevaarlijke stoffen over de weg naar en van de luchthaven Schiphol. Zij constateerde bij negen van de zeventien gecontroleerde voertuigen met gevaarlijke stoffen (53%) overtredingen op het gebied van onder andere vervoersdocumenten, samenlading en stuwage, de uitrusting aan boord van de voertuigen en de vakbekwaamheidseisen van de chauffeur. Bij deze controles heeft de inspectie ook gekeken naar aspecten van de Wet Goederenvervoer Weg en het Arbeidstijdenbesluit Vervoer. Er zijn zeven processen-verbaal opgemaakt en acht waarschuwingen gegeven.

scheepvaart

In het inspectiedomein Koopvaardij en Binnenvaart heeft de inspectie in 2011 in totaal 1502 objectinspecties gevaarlijke stoffen gehouden. In 649 van de gevallen (34%) leidde dat tot bevindingen, waarvan er 265 (14%) zo ernstig waren dat zij een bestuurlijke sanctie oplegde. De inspectie, Rijkswaterstaat en het Korps Landelijke Politiediensten hebben op de corridor Rotterdam-Antwerpen een handhavingactie gehouden waarbij zij de verplichte melding van gevaarlijke stoffen vergeleken met de feitelijke lading aan boord van het schip. Bij slechts één van gecontroleerde schepen klopte de ladingdocumentatie van een container met gevaarlijke stoffen niet. Daarnaast bleek één afvalcontainer niet te zijn gemeld.

24. overige taken

handhaving

dienstverlening

vraagafhandeling informatiecentrum niet domein gerelateerd		
	planning	realisatie
- telefoon	6000	3878
- e-mail / brief	750	441

Dit betreft voornamelijk vragen voor andere overheidsinstanties, algemene vragen over de eigen organisatie of verzoeken die eigenlijk via de telefooncentrale hadden moeten lopen.

Over de gehele portefeuille van het Informatiecentrum is het aantal contacten lager dan ingeschat. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn meer gerichte communicatie via de website, het nog niet consequent vanuit de organisatie doorverwijzen naar het informatiecentrum als centraal informatiepunt en de gevolgen van de overdracht van de vergunningverlening naar de KIWA in 2010

bezwaar en beroep

Over het jaar 2011 zijn 2742 bezwaarschriften, 60 beroepszaken (inclusief hoger beroep en een aantal voorlopige voorzieningen) tegen besluiten van de Inspectie Verkeer en Waterstaat aangespannen. Het grote aantal bezwaarschriften wordt veroorzaakt door de zeer grote toename van het aantal Denied Boarding Compensation-zaken naar aanleiding van het Sturgeon-arrest.

klachten

34 maal heeft het optreden van de inspectie geleid tot een formele klacht.

onderverdeling

- 15 binnen het domein rail- en Wegvervoer
- 4 binnen het domein Luchtvaart
- 4 binnen het domein Scheepvaart
- 4 betroffen de inspectie in het algemeen
- 3 klachten zijn naar Kiwa doorgestuurd
- 1 klacht betrof een personeelsaangelegenheid
- 1 klacht betrof een onderzoek van de Nationale ombudsman
- 2 klachten zijn buiten behandeling gesteld aangezien het niet om klachten in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht ging.

uitkomsten

- 15 klachten zijn naar tevredenheid van de klager opgelost
- 12 klachten zijn nog niet afgehandeld
- 4 klachten zijn ongegrond verklaard
- 2 klachten zijn buiten behandeling gesteld

De vragen van het onderzoek door de Nationale ombudsman zijn beantwoord.

25. bedrijfsvoering

Omdat de verslaglegging van de bedrijfsvoering van de VROM-Inspectie die van de Inspectie Verkeer en Waterstaat grotendeels overlapt, zijn beiden in dit hoofdstuk gecombineerd.

personeel en organisatie

reorganisatie

In 2011 hebben de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat een ingrijpende reorganisatie ondergaan omdat zij per 1 januari 2012 zijn gefuseerd tot de nieuwe Inspectie Leefomgeving en Transport. In totaal zijn ongeveer 1225 mensen van de oude inspecties overgegaan naar de nieuwe inspectie.

De fusie heeft geleid tot aanpassing van het organisatie- en mandateringbesluit. Uiteindelijk heeft de reorganisatie geleid tot het aanwijzen van 15 herplaatsingskandidaten. Daarnaast ontstonden er 25 herplaatsingskandidaten door politieke besluitvorming over het ruimtelijk toezicht.

krimp personeelsbestand

Op 1 januari 2011 telde de Inspectie Verkeer en Waterstaat 798 fte en de VROM-Inspectie 505. Op 31 december 2011 bedroegen die aantallen respectievelijk 736 fte en 487. Daarmee heeft de Inspectie Verkeer en Waterstaat zijn streefcijfer voor personeelskrimp ruimschoots gehaald. De VROM-Inspectie zal het restant van de taakstelling (18 fte) in 2012 realiseren.

opleidingen

De inspecties beschouwen opleiding als middel om de organisatie-doelen en -resultaten te halen. Vakmanschap staat hoog in het vaandel en opleidingen zijn een belangrijk middel om medewerkers van de juiste bagage te voorzien om het werk goed uit te voeren. Een grotendeels centraal gefaciliteerd opleidingsplan draagt bij aan het behalen van die doelstelling.

De VROM-Inspectie heeft vanaf de oprichting in 2003 gekozen voor een centrale organisatie van de opleidingen. Binnen de Inspectie Verkeer en Waterstaat is vanaf 2005 gewerkt aan een beleid waarin gaandeweg meer centraal werd geregeld.

In het kader van sociaal flankerend beleid hebben de inspecties ook veel opleidingen vergoed die medewerkers een betere positie op de arbeidsmarkt geven.

ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bij de Inspectie Verkeer en Waterstaat bedroeg in 2011 4,5%. Dat is een lichte daling van ten opzichte van 2010. De VROM-Inspectie kende een ziekteverzuim van 4,6%. Dat is een lichte stijging van ten opzichte van 2010 (4,2%). De stijging is in belangrijke mate veroorzaakt door een toename van het aantal langdurig zieken. Hun ziekten zijn voor het merendeel niet werkgerelateerd.

diversiteit (gemengde samenstelling organisatie)

2011 heeft vooral in het teken gestaan van de fusie en de afslankingstaakstelling, met het zoveel mogelijk voorkomen van herplaatsingskandidaten. Hierdoor hebben zich geen instroommogelijkheden voorgedaan. Diversiteit blijft de aandacht van de inspecties houden.

ict

De inspecties werken continu aan verbetering van haar informatiehuishouding. Doel daarvan is gegevensuitwisseling met andere toezichthouders mogelijk te maken, aansluiting te zoeken met collega-inspectiediensten en gericht informatie kunnen verstrekken aan ondertoezichtstaanden. Intern draagt de verbetering van de informatiehuishouding bij aan een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering.

In 2011 heeft de Inspectie Verkeer en Waterstaat concrete resultaten bij de verbetering van de informatiehuishouding geboekt. Zo is zij inmiddels aangesloten bij Inspectieview Bedrijven, een voorziening waarmee inspectiediensten onderling gegevens over inspecties en handhaving bij bedrijven delen. Daarnaast is in 2011 een nieuw systeem in gebruik genomen om snel en adequaat vragen van ondertoezichtstaanden te kunnen afhandelen. Door registratiemogelijkheden aan te scherpen, is bovendien de gerichte rapportage aan inspecteurs en aan het beleid aanzienlijk verbeterd. Daarnaast is de Inspectie Verkeer en Waterstaat sinds medio 2011 als eerste inspectiedienst aangesloten op de Digitale Werkplek Rijksoverheid, waarmee zij een bijdrage levert aan het programma Compacte Overheid.

tarieven

Volgens het regeringsbeleid moet de Inspectie Verkeer en Waterstaat voor het verlenen van diensten aan derden zo veel mogelijk kostendekkende tarieven in rekening brengen. Daartoe zijn haar tarieven – nadat die in 2010 waren bevroren – gecorrigeerd voor inflatie (totaal 5%).

kwaliteitsmanagement

De VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat hebben beide in 2011 interne audits uitgevoerd. Onderwerp van onderzoek waren onder andere de klachtafhandeling bij de Inspectie Verkeer en Waterstaat, de werkwijze afhandeling bodesignalen bij de VROM-Inspectie, het proces van light-inkopen bij de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de invulling van de programmasturing bij de VROM-Inspectie.

De implementatie van een kwaliteitsmanagementsysteem bij de Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft vertraging opgelopen. Dat komt onder andere door een andere werkwijze in de nieuwe werkorganisatie. Het domein Luchtvaart is op grond van internationale regelgeving verplicht een kwaliteitsmanagementsysteem te implementeren. In november 2011 is het domein Luchtvaart ISO-gecertificeerd. Ook de andere domeinen zijn gezien internationale regelingen en afspraken verplicht om er in 2012 een gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem op na te houden. Vanuit dat perspectief is in 2011 een doorstart gemaakt met de implementatie van een kwaliteitsmanagementsysteem voor de Inspectie Leefomgeving en Transport.

De VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat hebben in 2011 gezamenlijk een klanttevredenheidsonderzoek laten uitvoeren, met afzonderlijke rapportages. De algemene waardering is ruim voldoende. De resultaten worden per domein geanalyseerd op verbetermogelijkheden.

financiën

Bij de VROM-Inspectie is 90% van de facturen binnen 30 dagen betaald, bij de Inspectie Verkeer en Waterstaat 97%.

Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag waren de jaarrekeningcijfers van de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat over 2011 nog niet vastgesteld. Het financiële resultaat is naar verwachting positief. De definitieve jaarrekening wordt gepubliceerd als onderdeel van het jaarverslag van het rijk.

Caribisch Nederland

Binnen het ministerie van Infrastructuur en Milieu is de Inspecteur-Generaal verantwoordelijk voor de portefeuille Caribisch Nederland voor de gehele keten van beleid, uitvoering en toezicht.

De VROM-Inspectie heeft in 2011 cursussen op het gebied van inspectie van garagebedrijven en export van gevaarlijk afval op de eilanden gegeven. Daarnaast is ondersteuning verleend bij de inrichting van een Directie Toezicht en Handhaving bij het Openbaar Lichaam Bonaire en is een asbestinventarisatie afgerond.

De afdeling Crisismanagement heeft de Gezaghebber van Bonaire juridisch geadviseerd bij de afwikkeling van een incident waarbij twee brandstoftanks in brand waren gevlogen. De zogeheten Vliegende Brigade Vuurwerk heeft de brandweer op Bonaire ondersteund bij de inspectie van vuurwerkopslagen en verkooppunten.

In Caribisch Nederland blijven het verkeer en het wegvervoer een lokale verantwoordelijkheid. In 2011 heeft de Inspectie Verkeer en Waterstaat voorlichting gegeven (een campagne en trainingen) op het gebied van het bewustzijn van gevaarlijke stoffen. Daarnaast heeft de inspectie samen met de gemeente Breda gewerkt aan verbetering van de verkeersveiligheid op de eilanden en is een Masterplan Verkeer tot stand gekomen met een strategische visie op de verkeersveiligheid voor de korte en de lange termijn.

In 2011 zijn twee medewerkers van de VROM-Inspectie uitgezonden naar Bonaire respectievelijk St. Eustatius om de uitvoering van taken op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu en water te coördineren en de eilanden daarin te ondersteunen.

Bonaire is begonnen aan de bouw van twee werken die het afvalwater in de kustzone moeten zuiveren. De werkzaamheden voor de rioolwaterzuivering en het vacuümriool zijn begin dit jaar gestart en worden eind 2012 opgeleverd. De afvalwaterzuivering – een noodvoorziening om verdere achteruitgang van de koraalriffen tegen te gaan – is sinds enkele maanden operationeel. Zodra de rioolwaterzuivering gereed is, zal de afvalwaterzuiveringsinstallatie worden gebruikt om afvalwater uit septictanks buiten de rioleringszone te behandelen en de overflow van water uit het rioolstelsel in piekperioden te zuiveren.

In 2011 was het belangrijkste project op luchtvaartgebied de voorbereiding en de uitvoering van de baanrenovatie op de luchthaven van Bonaire. Het project is eind juli afgerond, binnen de tijd en binnen het budget. Er hebben zich geen noemenswaardige incidenten voorgedaan. De resterende werkzaamheden aan de veiligheidsgebieden rondom de baan zullen in mei 2012 zijn afgerond.

Er is een begin gemaakt met de masterplannen voor de luchthavens van St. Eustatius en Saba om inzichtelijk te maken welke maatregelen er nodig zijn om die te laten voldoen aan de minimale internationale wet- en regelgeving. Het resultaat is noodzakelijk voor de onderbouwing van een financieel overzicht dat de maatregelen mogelijk maakt. Daarnaast is in 2011 een begin gemaakt met de voorbereidingen voor de ontwikkeling van internationaal voorgeschreven luchtvaartpublicaties. Ook heeft de inspectie een overeenkomst met de verkeersleiding op Curaçao gesloten om deze te ondersteunen bij de ontwikkeling van een veiligheidsmanagementsysteem.

Na de vernieuwing van de staatkundige verhoudingen is in april 2011 een aanvang gemaakt met vraag gestuurd administratief toezicht op de eilanden van Caribisch Nederland. In juli heeft de inspectie op Bonaire een introducerende workshop voor de luchtvaartsector op de Benedenwindse Eilanden gehouden. Ook is een begin gemaakt met een inventarisatie van de gevolgen die de uitvoering van de wet- en regelgeving heeft en is een planning gemaakt voor het houden van toezicht in 2012. Het toezicht op de eilanden is vervolgens opgenomen in het reguliere schema van toezicht, zoals ook in Nederland gebeurt.

Op scheepvaartgebied zijn voorbereidingen getroffen om rijkswetgeving op het terrein van de nationaliteit en de veiligheid van zeeschepen tot stand te brengen. Daarnaast heeft de inspectie afspraken gemaakt over de samenwerking met de Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba.

Tot slot heeft de inspectie een hoofdinspecteur gestationeerd op Bonaire, die in 2011 is belast met de coördinatie van de werkzaamheden van drie lokale scheepvaartinspecteurs. De Inspectie Verkeer en Waterstaat is vanaf juli 2011 permanent vertegenwoordigd op Sint Eustatius. Dat was al het geval op Bonaire.

Nadat de afdeling Scheepvaart van de inspectie een audit van de Caribbean Memorandum of Understanding on Port State Control had doorstaan, is zij op 26 Juli 2011 als volwaardig lid tot die organisatie toegetreden. Dat betekent dat zij op volledige samenwerking met de overige landen binnen de regio kan rekenen en onbeperkt toegang heeft tot de database met alle eerdere inspectiebevindingen in de regio.

Met de Meteorologische Dienst Curaçao is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten in afwachting van een definitieve (wettelijke) aanwijzing van die dienst door de Nederlandse staat. De dienst was in 2011 belast met de meteorologische dienstverlening voor heel Caribisch Nederland. In 2011 heeft het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) nauw met de dienst samengewerkt om te komen tot kwaliteitsverbetering op het gebied van meteorologie en seismologie.

Lijst van gebruikte afkortingen

ALARP	as low as reasonably practicable
BASA	Bilateral Aviation Safety Agreement
BIBOB	Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur
BRZO	Besluit Risico Zware Ongevallen
BZK	Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DCMR	Milieudienst Rotterdam
EASA	European Aviation Safety Agency
ECR	Euro Contrôle Route
EL&I	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
EMSA	European Maritime Safety Agency
EPRTD	Europese verordening voor emissieregistratie
EVOA	Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen
FAA	Federal Aviation Authority
FABEC	Functional Airspace Block Europe Central
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGO	Genetisch gemodificeerde organismen
IAEA	Internationaal Atoomenergie Agentschap, agentschap van de Verenigde Naties
ICAWEB	Integrale Crisisadvies Website
ICAO	International Civil Aviation Organisation
IMO	International Maritime Organisation
INES	International Nuclear and Radiological Event Scale
IenM	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
IMPEL	(European Union Network for) Implementation and Enforcement of Environmental Law
INECE	International Conference for Environmental Compliance and Enforcement
IOD	Inlichtingen- en Opsporingsdienst
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
IRU	International Road Union
KFD	Kernfysische Dienst
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
KWALIBO	Besluit bodemkwaliteit: wettelijke regeling voor erkenning van bedrijven en personen in het bodembeheer
LVNL	Luchtverkeersleiding Nederland
MIW	Meldpunt Integriteit Woningcorporaties
NAK	Stichting Nederlandse Algemene Keuringsdienst
NEa	Nederlandse Emissieautoriteit
nVWA	nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit
NFI	Nederlands Forensisch Instituut
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
OVV	Onderzoeksraad Voor Veiligheid

PFOS	Perfluorooctaansulfonaten, een polymeer dat onder andere textiel, papier en coatings waterafstotende eigenschappen geeft.
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
RDW	Rijksdienst Wegverkeer
REACH	Europese Verordening voor registratie evaluatie en autorisatie van stoffen
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RWS	Rijkswaterstaat
SACA	Safety Assessment Community Aircrafts
SAFA	Safety Assessment of Foreign Aircraft
SAGA	Safety Assessment of General Aircraft
SANA	Safety Assessment National Aircraft
SKTB	Stichting Keurmerk Touringcarbedrijven
TISPOL	European Traffic Police Network
Vewin	Vereniging van Waterbedrijven in Nederland
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOSA	Vehicle and Operator Services Agency
VZA	Voorspanning zonder aanhechting betonconstructie;
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Doel is een eenvoudige, snelle vergunningverlening en een betere dienstverlening door de overheid op het terrein van bouwen, ruimte en milieu
Wecg	Wet explosieven voor civiel gebruik
WWI	Wonen, wijken en integratie, programma voor ...

Lijst van veel gebruikte vaktermen

Agentschap NL	Onderdeel van het ministerie van EL&I dat zich bezig houdt met de uitvoering van overheidsbeleid rond de thema's duurzaamheid, innovatie en internationaal.
CE	Met de CE-markering geeft de fabrikant of importeur aan dat het product voldoet aan de essentiële vereisten op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu van de betreffende EU richtlijn(en).
Conformity-Inspectie	Het vaststellen of een product conform een tekening of specificatie is gemaakt.
Covergisting	Het produceren van biogas uit de vergisting van dierlijke messtoffen samen met organische producten.
Denied Boarding Compensation	Compensatieregeling voor passagiers in geval van langdurige vertraging of uitval van vluchten.
Externe Veiligheid	De risico's voor mens en milieu bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen lopen.
General Aviation	Alle luchtvaart behalve de grote verkeersluchtvaart.
Havenstaatinspectie	Inspectie op een schip dat vaart onder een buitenlandse vlag en een Nederlandse haven aandoet. Internationaal worden er regels en targets gesteld over de aantallen en de aard van de te inspecteren schepen. Wordt ook wel port state control-inspectie genoemd.
Industrial Emissions Directive	Europese richtlijn over industriële uitstoot van verontreinigdstoffen.
Inflight Security	Veiligheid aan boord van een vliegtuig.
Infractieprocedure	Een rechtsmiddel dat de Europese Commissie ter beschikking staat als een lidstaat niet aan haar verplichtingen voldoet.
Infringement	Het ingaan van gecontroleerd luchtruim van vliegtuigen zonder toestemming.
Inspectieview	ICT hulpmiddel voor de uitwisseling van gegevens tussen toezichthouders.

Klassenbureau	Klassenbureaus geven regels en voorschriften uit (bijvoorbeeld voor de bouw en uitrusting van schepen en houden toezicht). Erkenning geschiedt door de minister van Infrastructuur en Milieu.
Klassiek Toezicht	Fysieke controle op de naleving van regelgeving en vergunningvereisten bij personen en bedrijven.
Koudemiddel	Een stof die in pompen wordt gebruikt als medium voor het transport van warmte of kou, wordt meestal koelvloeistof genoemd.
Kritische Bodemwerkzaamheden	Werkzaamheden aan de bodem die alleen door erkende bedrijven mogen worden uitgevoerd, zoals sanering, bemonstering of het aanleggen van vloeistofdichte vloeren.
Kustfundament	Het gebied dat van belang is voor de bescherming van het laaggelegen deel van Nederland tegen overstroming omvat waterkeringen en ruimtereservering.
Last Onder Dwangsom	Bestuursrechtelijk instrument om tot herstel van een met de wet strijdige situatie te komen.
Level Playing Field	gelijk speelveld; de omstandigheden waaronder de concurrentie optreedt.
Majeure Bedrijven	Bedrijven waarvan de activiteiten dermate risicovol zijn dat een uitstekende beheersing noodzakelijk is.
Maritime Labour Convention	De Maritime Labour Convention, heeft als doel de arbeidsomstandigheden en -voorwaarden van zeevarenden wereldwijd te verbeteren.
Menselijke factoren	De invloed van het menselijk handelen.
Mystery Guest	Een toezichthouder die zich als klant voordoet om onopvallend een indruk te krijgen van de naleving van de wetgeving.
Objectinspectie	Inspectie van personen, lading, voer-, vaar-, vliegtuigen en infrastructuur.
Ondertoezichtstaande	Natuurlijk of rechtspersoon die activiteiten verricht waardoor deze onder de door de inspectie te controleren wetgeving valt.
Port State Control-Inspectie	Zie: havenstaatinspectie
Productinspectie	Zie: objectinspectie
Reality Check	Praktijktoets van de werking van (kwaliteits)systemen en bedrijfsprocessen.
Rolling Contact Fatigue	Metaalmoehheid veroorzaakt door de rolbeweging van de wielen.

RDW	Nederlandse toelatingsautoriteit voor voertuigen en beheerder van de basisregistratie voertuigen in Nederland.
Regionale Uitvoeringsdienst	Samenwerkingsverband van gemeenten en provincies om de kwaliteit van bovenlokale milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren.
Safety	Veiligheid; beheerst gevaar
Security	Beveiliging; gevaarbeheersing
Spoorspatting	Het horizontaal verbuigen van een spoorstaaf als gevolg van hoge temperaturen.
Stresstest	Een testvorm waarbij de stabiliteit van een geheel wordt getest.
Systeemgericht Toezicht / Systeemtoezicht	Toezicht op systemen, processen en methoden die gericht zijn op het borgen van naleving van wettelijke eisen.
Themaactie / -Controle/ -Inspectie	Hierbij worden in een korte tijd zoveel mogelijk gerichte inspecties uitgevoerd op een beperkt aantal, van te voren gedefinieerde, controle- of risicopunten.
Tussenstoffen	Een stof die in een chemisch proces wordt toegevoegd om daarmee een andere stof te vervaardigen.
Varende Inspectie	Is een inspectie die uitgevoerd wordt op een varend schip. Er zijn een aantal items die alleen tijdens het varen van het schip geïnspecteerd kunnen worden.
Veiligheidsmanagement- systeem	Systeem dat er op gericht is om gevaren terug te brengen naar een zo laag mogelijk risico.
Vlaggenstaatinspectie	Is inhoudelijk vrijwel hetzelfde als een havenstaatinspectie. Alleen gaat het hier over schepen die varen onder Nederlandse vlag en gelden hier geen internationale afspraken en targets.

Dit is een uitgave van de

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag

T 088 489 00 00

www.ilent.nl

april 2012